

**Навчальна програма
“Українська мова. 5 клас”
до модельної навчальної програми
«Українська мова. 5-6 класи»
для закладів загальної середньої освіти
(автори Голуб Н.Б., Горошкіна О.М.)**

**«Рекомендовано Міністерством освіти і науки України»
(наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795)**

Зміст навчальної програми забезпечує підручник «Українська мова. 5 клас» (авт. Голуб Н.Б., Горошкіна О. М.; Видавничий дім – “Освіта”, 2022)

Навчальна програма затверджена
на засіданні педагогічної ради
Рівненського ліцею №23
Рівненської міської ради,
протокол № 1 від 30 серпня 2022 року

Модельна навчальна програма:

<https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/Navchalni.prohramy/2021/14.07/Model.navch.prohr.5-9.klas.NUSH-poetar.z.2022/Movno-literat.osv.hal/Ukr.mova.5-6-kl.Holub.Horoshkina.14.07.pdf>

Підручник:

<https://pidruchnyk.com.ua/1649-ukrmova-5-klas-golub.html>

Оцінювання навчальних досягнень учнів:

https://osvita.ua/doc/files/news/861/86195/OCINYuVANNYa_OST818.pdf

Типова освітня програма для 5 – 9 класів закладів загальної середньої освіти:

<https://mon.gov.ua/storage/app/uploads/public/602/fd3/0bc/602fd30bccb01131290234.pdf>

УКРАЇСЬКА МОВА. 5 КЛАС

4 год на тиждень, 140 год на рік:

- мовна змістова лінія – 77 год;**
- мовленнєва змістова лінія (розвиток мовлення) – 63 год.**

Мовна змістова лінія – 77 год

- 1. Вступ 1 год**
- 2. Лексикологія 22 год**
- 3. Фразеологія 9 год**
- 4. Фонетика, графіка, орфоенія, орфографія 19 год**
- 5. Синтаксис і пунктуація 21 год**

Мовленнєва змістова лінія – 63 год

Резервні уроки – 5 год

Форми контролю	I семестр	II семестр	За програмою
Оцінювання умінь: уміння працювати з інформацією; текстові вміння; комунікативні вміння; мовні вміння.	4	4	8
Аудіювання	1	1	2
Читання	1	1	2
Говоріння	1	1	2
Письмо	1	1	2

Навчальна програма «Українська мова», 5-ий клас

Навчальна програма «Українська мова. 5-ий клас» розроблена на основі Модельної навчальної програми «Українська мова. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Голуб Н.Б., Горошкіна О.М.) (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795) до підручника «Українська мова : підруч. для 5 кл. закл. загальн. середн. освіти» / Ніна Голуб, Олена Горошкіна. – Київ : Освіта, 2022. – 308 с.

Укладачі: учителі української мови та літератури Рівненського ліцею № 23.

1. ВСТУП

(Пояснювальна записка)

Навчальна програма «Українська мова. 5-ті класи» розроблена на основі Модельної навчальної програми «Українська мова. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Голуб Н.Б., Горошкіна О.М.) (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795), та Державного стандарту базової середньої освіти (затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 р. № 898), враховано пропозиції вчителів української мови та літератури Рівненського ліцею № 23.

Українська мова – шкільний предмет, що входить до мовно-літературної галузі. Мета мовно-літературної освітньої галузі – розвиток компетентних мовців і читачів із гуманістичним світоглядом, які володіють українською мовою, читають інформаційні та художні тексти, зокрема класичної та сучасної художньої літератури (української та зарубіжних), здатні спілкуватися мовами корінних народів і національних меншин, іноземними мовами для духовного, культурного та національного самовираження та міжкультурного діалогу, для збагачення емоційно-чуттєвого досвіду, творчої самореалізації, формування ціннісних орієнтацій і ставлень. З огляду на роль української мови в суспільстві, державотворенні, особистісному й професійному становленні людини цей предмет є провідним у своїй галузі й загалом у системі освіти.

У програмі витримано рівновагу інформаційної й розвивальної функцій, що важливо для процесу організації й структурування навчального матеріалу.

Мета навчання української мови – розвиток особистості здобувача освіти засобами предмета, а саме:

- пізнання мови як цілісної системи, що забезпечує розвиток людини (мислення, пізнання світу, комунікацію,

самовираження й самовдосконалення, емоційний світ тощо) і функціонування суспільства;

- формування компетентного мовця, носія духовності, культури й традицій українського народу.

Відповідно до мети поставлено такі *завдання*:

- 1) виховання ціннісного ставлення до української мови як державної;
- 2) розкриття потенційних можливостей мови для життя й діяльності людини, суспільства;
- 3) виховання потреби пізнавати мовне розмаїття (фонетичне, лексичне, фразеологічне, граматичне) й активно користуватися ним, удосконалювати культуру усного й писемного мовлення;
- 4) формування мовного чуття, усвідомлення естетичної й культурної цінності мови;

5) засвоєння знань, формування вмінь і навичок, необхідних для ефективної комунікації.

Структура програми концентрично-спіральна, що забезпечує поступове розширення й поглиблення мовних знань, системне, а не епізодичне набуття пізнавального досвіду.

Програму укладено з дотриманням таких *принципів*:

- *світоглядності* (дібрані теми й поняття сприяють розвиткові в суб'єктів освітнього процесу наукового уявлення про мову, її функції, системний характер, багаті виражальні можливості, роль у житті й становленні людини тощо)

- *інструментальності* (можливість застосування знань, умінь і навичок в усіх сферах життя людини);

- *доступності* (відповідність змісту віковим особливостям і рівневі розвитку учнів);

- *систематичності й логічної послідовності* (змістовий компонент укладено з дотриманням логічної послідовності й взаємозв'язку);

- *соціалізації* (знання, уміння й навички сприяють соціалізації учнів);

- *культуровідповідності* (вивчаючи мову, її носії засвоюють притаманну їй народів культуру).

Кількість годин відповідає «рекомендованому» навчальному часу, який визначає Типова освітня програма, затвердженою наказом МОН від 19.02.2021 р. № 235 «Про затвердження типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти».

Змістовий компонент програми поділено на блоки: предметний, метапредметний й компетентнісний.

Предметний блок (*мовна змістова лінія*) передбачає знання розділів мови як системи, мовних одиниць усіх рівнів, їхні характерні ознаки та функції в мовленні; мови як відображення картини світу; мовної норми та її динамічності; різних типів помилок; засобів виразності, формування відповідних умінь і досягнення предметних результатів.

Метапредметний блок (*мовленнєва змістова лінія*) орієнтує на знання відомостей про інформацію, текст, комунікацію й мовленнєві жанри, формування відповідних умінь і досягнення метапредметних результатів.

Компетентнісний блок (*соціокультурна змістова лінія*) спрямовує діяльність суб'єктів освітньої діяльності на формування ключових компетентностей і досягнення особистісних результатів. Цей блок покликаний реалізувати компетентнісний потенціал галузі.

Шляхи реалізації програми:

- формування сприятливого для учнів мовного середовища в родині, у школі, в суспільстві;

- зміна ставлень (учня до себе як суб'єкта шкільної мовної освіти; учня і вчителя до української мови; учителя до учня як повноправного суб'єкта освітнього процесу);

- перегляд показників навчальних досягнень учнів;
- формування стійких зовнішніх і внутрішніх мотивацій;
- упровадження особистісно й компетентісно орієнтованих методик;
- якісна сучасна навчальна й методична продукція.

Пріоритети викладання предмета. Важливим завданням у навчанні української мови сьогодні є вихід за межі академічності курсу, тобто зміна уявлення школярів про мову, усвідомлення, що мова не лише складна система, але й живий організм, багатовіковий носій мудрості, хранителька унікальної української культури, надійний інструмент пізнання й порозуміння, ефективний засіб самовираження, джерело естетичної насолоди. Її лексичні й фразеологічні злитки фіксують норми і правила гармонійного спілкування, активне послуговування мовою гарантує розквіт держави і збереження її кордонів. Програма покликана змінити ставлення до мови як суспільного явища і шкільного предмета, виховати нове покоління компетентних носіїв мови зі сформованим мовним чуттям, мовними смаками і мовною стійкістю.

5 клас				
Мовна змістова лінія				
№ з\п	Очікувані результати	К-ть год	Зміст навчального предмета	Види навчальної діяльності
1.	<ul style="list-style-type: none"> - Пояснює роль і важливість державної мови в житті людини; - <i>вичерпно</i> відповідає на запитання за змістом почутого повідомлення; - <i>пов'язує, зіставляє</i> почуте із життєвим досвідом; - <i>обгрунтовує</i> своє ставлення до змісту почутої інформації; - <i>визначає</i> основні проблеми, порушені в тексті, пов'язуючи їх із життєвим досвідом; 	1	<p style="text-align: center;">Вступ Тема: Українська мова в житті українців</p> <p><i>Пропонований зміст:</i></p> <p>1. Мова в житті людини:</p> <ul style="list-style-type: none"> - пізнання світу засобами мови; - вираження себе, свого «Я» за допомогою мови; - відчуття належності до українського народу через мову; - захист державних кордонів; - вираження емоцій і почуттів засобами мови; - збереження української 	<p>Види навчальної діяльності: Організаційна діяльність (цільовизначення; планування; організація роботи; самоконтроль, рефлексія). Пізнавальна діяльність (здійснення пошуку інформації на підтвердження важливої ролі мови в житті людини; узагальнення різних думок, виявлення спільного й різного тощо). Мовленнєва діяльність (обговорення ролі української мови в житті українців; висловлення власної думки щодо важливості</p>

	<p>- <i>пояснює</i> значення здобутої з тексту інформації; - <i>обстоює</i> власну позицію щодо обговорюваних питань; - <i>наводить</i> кілька простих аргументів і прикладів на підтвердження власної позиції; - <i>розрізняє</i> відому і нову, головну і важливу другорядну інформацію, факти та судження.</p>		<p>культури, втіленої в українському слові; - формування моральної й мовленнєвої культури засобами мови; - спілкування й обмін інформацією засобами мови. 2. Ціннісне ставлення до мови.</p>	<p><i>мови в житті людини; обґрунтування важливості бережного ставлення до мови).</i> Текстова діяльність (<i>сприйняття й аналіз тексту, що містить нову інформацію; структурування інформації; переведення текстової інформації про мову в графічну тощо (створення колажу, моделі, малюнка); написання есе («Мої емоції в мові», «Які слова живуть в мені», «Як мова береже кордони», «Як слово веде мене у світ», «Які можливості дає мені мова», «Яким був би світ без мови», «Що означає дорожити мовою?»), «На що здатні слова» тощо).</i></p>
2.	<p>Очікувані результати: - <i>Вирізняє</i> однозначні й багатозначні слова у своєму та чужому мовленні, пояснює їхню суть; - <i>порівнює</i> та зіставляє слова, що належать до синонімів, антонімів, омонімів, паронімів за вивченими ознаками; - <i>виокремлює</i> та розрізняє значення багатозначних слів, синонімів, пряме й переносне значення; - <i>розрізняє</i> відому і частково нову для себе інформацію; - <i>виявляє</i> і виправляє лексичні</p>	22	<p>Тема: Лексикологія <i>Пропонований зміст:</i> Повторення вивченого в 1-4 класах. Лексичне значення слова. Однозначні й багатозначні слова. Тлумачний словник. Групи слів за значенням: синоніми, антоніми, омоніми. Пароніми. Словники антонімів, синонімів, омонімів, паронімів. Групи слів за походженням: власне українські й запозичені (іншомовного</p>	<p>Види навчальної діяльності: Організаційна діяльність (<i>цілевизначення; планування; організація роботи; самоконтроль, рефлексія).</i> Пізнавальна діяльність (<i>тлумачення лексичного значення слова різними способами; збагачення активного словника учнів новою лексикою; ведення словничка незнайомих слів; пошук/моделювання ситуацій, що передбачають застосування вивченої теми, нових слів; виконання вправ і завдань, що передбачають використання словників; збагачення міжособистісного спілкування</i></p>

	<p>помилки, допущені в тексті; - <i>вживає</i> слова відповідно до їхнього лексичного значення; - <i>збагачує</i> власне мовлення, використовуючи різні джерела; - <i>користується</i> різними видами Словників.</p>		<p>походження) слова. Написання слів іншомовного походження. Словник іншомовних слів. Активна й пасивна лексика української мови: застарілі слова (архаїзми й історизми), неологізми. Письменницькі новотвори. Групи слів за вживанням: загальноновживані й обмеженого вживання. Стилістично забарвлені слова. Діалектні, професійні слова й терміни, сленг, просторічні слова. Лексична помилка. Суржик.</p>	<p><i>словами, що виражають позитивні емоції тощо).</i> Мовленнєва діяльність (<i>усне висловлення з використанням нових слів; формулювання й обстоювання власної думки, оцінювання життєвих явищ, моральних, суспільних, історичних та інших проблем сучасності, висловлення щодо них власного ставлення).</i> Текстова діяльність (<i>читання й переказування тексту, що містить нові слова; заміна в тексті лексичних одиниць; виявлення й аналіз певних лексичних одиниць; редагування; доповнення; виявлення лексичних одиниць, що сприяють або перешкоджають гармонійному спілкуванню; складання й оформлення власного висловлення згідно з усталеними лексичними нормами тощо).</i></p>
3.	<p>Очікувані результати: - <i>Вирізняє</i> фразеологізми у своєму та чужому мовленні, пояснює їхню суть; - <i>виокремлює</i> та розрізняє фразеологізми; - <i>виявляє</i> фразеологізми в своєму та чужому мовленні, пояснює їхню суть; - <i>послугується</i> фразеологізмами у повсякденному спілкуванні;</p>	9	<p>Тема: Фразеологія <i>Пропонований зміст:</i> Фразеологізми. Різновиди фразеологічних одиниць (прислів'я, приказки, крилаті вирази, афоризми). Джерела українських фразеологізмів. Фразеологізми у мовленні людини. Фразеологічний словник.</p>	<p>Види навчальної діяльності: Організаційна діяльність (<i>цілевизначення; планування; організація роботи; самоконтроль, рефлексія).</i> Пізнавальна діяльність (<i>дослідження джерел фразеології; добір/пошук прикладів різних видів фразеологічних одиниць; добір/пошук синонімічних, антонімічних фразеологізмів; дослідження особливостей</i></p>

<ul style="list-style-type: none"> - вправно <i>користується</i> фразеологічним словником; - <i>формулює</i> запитання, щоб уточнити суть фразеологізмів; - <i>використовує</i> фразеологізми для ефективної комунікації зі співрозмовником; - <i>дотримується</i> норм у виборі фразеологізмів; - засобами фразеологізмів <i>пояснює</i> свій (та інших осіб) емоційний стан <p>з увагою до його відтінків;</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>використовує</i> фразеологізми для збагачення міжособистісної комунікації позитивними емоціями, створення комфортної атмосфери спілкування, спонукання співрозмовників до певних дій; - <i>досліджує</i> джерела фразеології; - <i>сприймає</i> інформацію (текст), що містить фразеологізми; - <i>демонструє</i> багатий активний запас фразеологізмів; - <i>виявляє</i> власні мовні уподобання у процесі добору фразеологізмів. 			<p><i>фразеологізмів народів світу; передавання змісту фразеологізмів невербальними засобами; ведення фразеологічного словничка тощо).</i></p> <p>Мовленнєва діяльність (висловлення ставлення до події, явища чи вчинку засобами фразеології тощо).</p> <p>Текстова діяльність (виявлення фразеологізмів у літературних творах; критичне оцінювання доцільності вжитих у тексті фразеологізмів; збагачення тексту фразеологізмами; вираження власної думки щодо змісту прослуханого тексту; обґрунтування свого ставлення до проблеми з опорою на власні знання й досвід).</p>
<p>4. Очікувані результати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Чітко й правильно <i>вимовляє</i> звуки в процесі мовлення; - <i>спостерігає</i> за фонетичними явищами в мовленні, зокрема й на 	19	<p>Тема: Фонетика. Графіка. Орфоепія. Орфографія <i>Пропонований зміст:</i> Повторення вивченого з фонетики, графіки, орфоепії й орфографії в 1-4 класах.</p>	<p>Види навчальної діяльності: Організаційна діяльність (цілевизначення; планування; організація роботи; самоконтроль, рефлексія). Пізнавальна діяльність (порівняння</p>

<p>прикладі літературних творів; - <i>аналізує</i> мовлення за орфоепічними та орфографічними характеристиками; - <i>вправно застосовує</i> алфавіт; - <i>знаходить й виправляє</i> помилки в змісті, будові й мовному оформленні власних висловлень; - <i>застосовує</i> знання правил орфографії (правопис ненаголошених голосних, позначення м'якості приголосних на письмі буквами ь, і, є, ю, я, правила вживання м'якого знака, апострофа, чергування у – в, і – й, з – із – зі, спрощення в групах приголосних) й орфоепії для вдосконалення власного мовлення; - <i>виявляє й аналізує</i> орфографічні помилки; - <i>пояснює</i> виправлення, покликаючись на вивчені правила; - <i>вправно користується</i> орфоепічним та орфографічним словниками; відтворює зміст почутого тексту з дотриманням орфоепічних норм; - <i>удосконалює</i> письмовий текст (власний та чужий); - <i>характеризує</i> вплив неправильного наголошування, вимови на</p>	<p>Голосні й приголосні звуки. Голосні наголошені й ненаголошені. Особливості вимови ненаголошених голосних. Правопис ненаголошених [е] та [и]. Приголосні тверді й м'які, дзвінки й глухі. Вимова приголосних у корені слова. Позначення м'якості приголосних на письмі буквами ь, і, є, ю, я. Правила вживання м'якого знака. Особливості української графіки (відповідність звуків і графічних знаків, звук [г] і буква ге). Звукове значення букв я, ю, є, і та щ. Правила вживання апострофа. Наголос в українській мові. Склад. Правила перенесення слів з рядка в рядок. Милозвучність української мови. Правила милозвучності (чергування у – в, і – й, з – із – зі). Спрощення в групах приголосних. Види помилок: орфоепічна, орфографічна, графічна.</p>	<p><i>й зіставлення звуків природи й звуків мови; порівняння вимови наголошених і ненаголошених звуків; практичні завдання, що передбачають використання алфавіту; виявлення помилок у застосуванні алфавіту; добір прикладів застосування орфографічних правил у житті людини; виявлення проблемних ситуацій, спричинених орфографічними помилками; виконання завдань, що передбачають використання орфографічного словника тощо).</i> Текстова діяльність (читання тексту з дотриманням правильної вимови звуків; переказування тексту, що містить звукові природні елементи; виявлення слів, у яких зміна наголосу впливає на граматичне чи лексичне значення; звуковий аналіз окремих слів у тексті; аналіз порушень милозвучності у тексті й живому мовленні; графічне відтворення тексту, сприйнятого на слух; виявлення й аналіз графічних помилок; виявлення слів, у яких різняться вимова й написання; редагування текстів, у яких допущено орфографічні помилки; складання й оформлення власного висловлення згідно з усталеними</p>
--	--	--

	<p>сприйняття слухачем змісту почутого повідомлення;</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>дотримується</i> орфоепічних, графічних, орфографічних норм у процесі вибору мовленнєвих засобів; - <i>послугується</i> засобами милозвучності у власному мовленні; - розпізнає роль окремих звуків як виражальних засобів у тексті; - виявляє і виправляє помилки, допущені в тексті, з урахуванням засвоєних орфоепічних та орфографічних норм. 		<p>Словники. Орфоепічний словник. Словник наголосів. Орфографічний словник.</p>	<p><i>орфографічними нормами; перетворення звукового фрагменту природи (ранок у лісі, гроза/дощ, шум моря тощо) в художній текст; сприймання усного висловлення на визначену тему, виявлення й аналіз у ньому орфоепічних помилок; виявлення впливу орфоепічної, графічної, орфографічної помилки на зміст інформації тощо).</i></p>
5.	<p>Очікувані результати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Вирізняє</i> словосполучення, речення у своєму та чужому мовленні, пояснює їхню суть; - <i>порівнює та зіставляє</i> синтаксичні одиниці за визначеними ознаками; - <i>використовує</i> прості та складні речення в різних повідомленнях у спеціальних (захищених) цифрових сервісах і соцмережах; - <i>відтворює</i> зміст почутого тексту з використанням різних речень за метою висловлювання та емоційним забарвленням; 	21	<p>Тема: Відомості з синтаксису й пунктуації Пропонований зміст: Повторення вивченого в 1-4 класах. Словосполучення. Відмінність словосполучення від слова й речення. Головне й залежне слово в словосполученні. Речення, його граматична основа (підмет і присудок). Речення з одним головним членом (<i>загальне ознайомлення</i>). Види речень за метою висловлення (розповідні, питальні, спонукальні); за</p>	<p>Види навчальної діяльності: Організаційна діяльність (цілевизначення; планування; організація роботи; самоконтроль, рефлексія). Пізнавальна діяльність (розрізнення речень і словосполучень; добір власних прикладів словосполучень і речень; пошук ситуацій застосування окличних і питальних речень; аналіз функцій головних і другорядних членів; обґрунтування важливості розділових знаків; пошук ситуацій спілкування, у яких використання однорідних членів необхідне, правильне інтонування розділових знаків в усному мовленні; інтонування діалогу, речень із</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - <i>визначає</i> мету повідомлення простим реченням; - <i>висловлює</i> власні почуття і враження щодо зображених у тексті людей, подій, ситуацій, ставлення до них; - <i>характеризує</i> емоційний стан літературного персонажа, його поведінки, вчинків засобами простого й складного речень, виявляючи толерантність; - <i>перекладає</i> репліки в діалозі відповідно до поставленого завдання; - <i>аргументує</i> власну оцінку прочитаного тексту (художнього тексту, медіатексту тощо) за допомогою складного речення; - <i>описує</i> власні літературні вподобання засобами речень з однорідними членами. 	<p>емоційним забарвленням (окличні й неокличні). Пунктуаційна помилка. Другорядні члени речення: додаток, означення, обставина. Речення з однорідними членами (без сполучників і зі сполучниками а, але, і). Кома між однорідними членами. Складне речення. Кома між частинами складного речення, з'єднаними безсполучниковим і сполучниковим зв'язком. Пряма мова. Діалог. Розділові знаки в реченнях із прямою мовою. Тире при діалозі.</p>	<p><i>прямою мовою тощо).</i> Мовленнєва діяльність (усне висловлення на задану тему; участь в обговоренні проблеми тощо). Текстова діяльність (виписування з тексту словосполучень, що є ключовими й виражають зміст його; заміна в тексті словосполучень; виписування речень, що передають основну думку тексту, абзацу; виписування підметів, визначення їхньої ролі для передання інформації; передання змісту фрагмента тексту одним реченням; доповнення текстів однорідними членами. пунктуаційний аналіз тексту; заміна в тексті простих речень складними і навпаки; передання суті інформації одним складним реченням; складання речень, що передають емоційний стан людини в різних ситуаціях; складання речень оцінного змісту; складання діалогу на основі прочитаного/почутого тексту; відтворення ситуації за допомогою речень із прямою мовою; передання вражень від прочитаного, почутого за допомогою речення з прямою мовою тощо).</p>
--	--	---	---

Мовленнєва змістова лінія

№ з\п	Очікувані результати	К-ть год	Зміст навчального предмета	Види навчальної діяльності
1.	Очікувані результати:	11	Тема: Інформація	Види навчальної діяльності:

<p>- <i>Сприймає</i> подану в достатньо вільному темпі інформацію відповідного обсягу на відому й частково нову тематику;</p> <p>- <i>реагує</i> на почуте, уточнюючи важливі для розуміння деталі;</p> <p>- <i>формулює</i> тему та ідею почутого повідомлення;</p> <p>- <i>розуміє та відтворює</i> зміст почутого повідомлення;</p> <p>- <i>унаочнює та візуалізує</i> почуте повідомлення (самостійно або з допомогою інших осіб), використовуючи різні засоби (малюнки, схеми, таблиці, комікси тощо) для відтворення змісту, структурування інформації;</p> <p>- <i>знаходить</i> у почутому відповіді на поставлені запитання;</p> <p>- <i>стисло переказує</i> фактичний зміст почутого повідомлення (зокрема невеликого художнього тексту, медіатексту або уривка з нього на знайому тему, якщо інформація проста, добре структурована, подана повільно та чітко;</p> <p>- <i>передає</i> простими фразами прихований зміст повідомлення, виражений за допомогою типових, зрозумілих для сприйняття невербальних засобів;</p> <p>- <i>добирає</i> відповідно до</p>	<p><i>Пропонований зміст:</i> Повторення вивченого в 1-4 класах Інформація. Види інформації (текстова, графічна, числова, звукова, відео) тощо. Джерела інформації. Добір і пошук інформації.</p>	<p>Організаційна діяльність (цілевизначення; планування; організація роботи; самоконтроль, рефлексія). Пізнавальна діяльність (визначення мети інформації; формулювання теми та ідеї почутої інформації; розрізнення нової й відомої інформації; передавання /відтворення її графічно (карти, схеми, плани, моделі тощо) чи образно (малюнок); добір і демонстрування зразків різних видів інформації; пошук інформації відповідно до поставленого завдання; знаходження, опрацювання і збереження інформації; аналіз змісту інформації тощо). Мовленнєва діяльність (реагування на почуту інформацію (коментар); вибіркове, стисле переказування змісту почутого відповідно до поставленого завдання; висловлення своєї думки тощо). Текстова діяльність (написання висновків на основі почутої інформації тощо).</p>
--	---	--

	<p>поставленого завдання або самостійно визначених цілей інформацію з одного чи кількох джерел;</p> <ul style="list-style-type: none"> - визначає мету повідомлення; - розрізняє відому й нову для себе інформацію; - ефективно використовує інформаційні ресурси (бібліотеки, сайти тощо) для задоволення власних читацьких потреб і розширення кола читацьких інтересів; - записує від руки або з використанням спеціальних (у тому числі цифрових) пристроїв власні міркування, інформацію з різних джерел. 			
2.	<p>Очікувані результати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Відповідно до мети застосовує основні види читання текстів (зокрема художніх текстів, медіатекстів); - знаходить у запропонованому тексті відому й нову інформацію; - визначає тему та мікротему, основну думку тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту); - обирає (самостійно чи з 	20	<p>Тема: Текст <i>Пропонований зміст:</i> Повторення вивченого в 1-4 класах Текст. Тема, підтема (мікротема). Ключові слова. Основна думка. Зміст прочитаного. Первинні і вторинні тексти. Опис. Розповідь. Роздум. Розповідь. Побудова розповіді.</p>	<p>Види навчальної діяльності: Організаційна діяльність <i>(цілевизначення; планування; організація роботи; самоконтроль, рефлексія).</i> Текстова діяльність <i>(осмислення змісту прочитаного; поставлення уточнювальних запитань для кращого розуміння і сприйняття, розрізнення розповіді, опису, роздуму; формулювання теми й основної думки тексту; визначення ключових слів; стисле переказування;</i></p>

<p>допомогою) тексти українських і зарубіжних авторів, різних стилів і жанрів залежно від мети читання й наводить окремі аргументи свого вибору;</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>добирає</i> з поданого переліку і використовує потрібні тексти з джерел, які вважає надійними; - усвідомлено <i>послуговується</i> основними складниками (заголовок, зміст, анотація тощо) джерел інформації (друкованого чи цифрового), а також складниками структури тексту; - <i>визначає</i> основні порушені в тексті проблеми, пов'язуючи їх із життєвим досвідом; - <i>наводить</i> приклади (з художніх текстів чи життєвого досвіду) вміння/невміння керувати емоціями, пояснювати емоційний стан літературних персонажів (зважаючи на ситуації, культури, епохи, національні традиції та звичаї тощо) для розвитку власного емоційного інтелекту; - <i>формулює</i> тему та основну думку тексту; - <i>розпізнає</i> в тексті основні виражальні 	<p>Види розповіді. Розповідь про себе.</p> <p>Читання. Види читання. Мета читання (отримання інформації, виконання завдань, набуття естетичного досвіду тощо)</p>	<p><i>інтонування тексту, реплік у ньому; знаходження потрібної інформації; оцінювання тексту, апелюючи до власних знань, позицій чи поглядів; зіставлення змісту прочитаного з власними ціннісними орієнтаціями; редагування тексту; творче опрацювання прочитаного тексту із заданою зміною персонажів, окремих епізодів тощо; розрізнення текстів (художніх, медіатекстів тощо), різних стилів, типів та жанрів мовлення в контексті авторського задуму; визначення проблем у тексті; розпізнавання виражальних засобів; виявлення й тлумачення порушених у тексті проблем; пояснення значення здобутої з прочитаного тексту інформації; створення письмових текстів (художні тексти, медіатексти тощо) визначених типів, стилів і жанрів, зважаючи на мету й адресата, спираючись на власний життєвий досвід; описання й аналіз емоційного стану інших осіб або літературних персонажів, їхніх учинків і/або висловлень; створення власних текстів (розповідь, есе); логічне структурування власного тексту; удосконалення змісту тощо).</i></p>
---	---	--

	<p>засоби; - <i>аналізує й удосконалює</i> зміст написаного, доповнювати окремі його частини відповідно до теми й мети висловлення; - творчо <i>опрацьовує</i> прочитаний текст із заданою зміною персонажів, окремих епізодів тощо; - відповідно до мети <i>застосовує</i> основні види читання нескладних у мовному плані невеликих текстів; - <i>пояснює</i> значення здобутої з прочитаного тексту (художнього тексту, медіатексту тощо) інформації в контексті власного досвіду для розв'язання потрібних завдань; - <i>виявляє і виправляє</i> помилки, допущені в тексті, спираючись на засвоєні мовні норми; - <i>перетворює</i> тексти (художні тексти, медіатексти тощо) словесно (переказ, конспект тощо), графічно (схема, таблиця тощо); - <i>описує</i> свої літературні вподобання, наводячи приклади прочитаних творів.</p>			
3.	<p>Очікувані результати: - <i>Організовує</i> свою діяльність</p>	13	<p>Тема: Жанри мовлення <i>Пропонований зміст:</i></p>	<p>Види навчальної діяльності: <i>Організаційна діяльність</i></p>

<p>(мотивує, ставить цілі, планує, прогнозує, контролює, здійснює рефлексію, коригує);</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>висловлює та обстоює</i> власні погляди, ідеї, переконання; - <i>взаємодіє</i> зі співрозмовниками, супроводжуючи власне мовлення доречними вербальними та невербальними засобами для досягнення комунікативної мети; - <i>бере</i> участь в онлайн-дискусіях на відому тематику, пов'язану з власним життєвим досвідом, навчанням, уподобаннями тощо; - конструктивно <i>спілкується</i>, використовуючи жанри як типові мовленнєві конструкції; - <i>дотримується</i> основних мовленнєвих норм під час типових ситуацій комунікації; - доречно <i>використовує</i> в мовленні типові засоби художньої виразності; - <i>регулює</i> власні емоції в комунікації; - <i>збагачує</i> міжособистісну комунікацію позитивними емоціями; - <i>використовує</i> жанри мовлення з метою гармонізації процесу спілкування, налагодження приятельських стосунків; - <i>використовує</i> типові вербальні й невербальні засоби, жанри 		<p>Комплімент, лестощі, похвала. Прохання, умовляння, благання, клянчення, пропозиція. Запрошення. Згода, відмова. Вибачення. Подяка. Привітання. Смс-повідомлення.</p> <p>(цільовизначення; планування; організація роботи; самоконтроль, рефлексія). Пізнавальна діяльність (визначення різниці між компліментом і лестощами, між проханням, умовлянням, благанням, клянченням; визначення пропозицій, на які необхідно відповісти відмовою, а на які – згодою, добір компліментів за віковою, статусною ознакою людини; аналіз компліментів; добір відповідей на комплімент; аналіз смс-повідомлень; складання дописів для чату тощо). Текстова діяльність (оформлення тексту прохання; формулювання різних видів пропозицій; формулювання відмови на пропозицію; складання й аналіз текстів вибачення, подяки, привітання, повідомлення; виявлення, аналіз у тексті втішання, вибачення, подяки й визначення їхньої ролі у процесі спілкування тощо). Мовленнєва діяльність (усні звернення з проханням, пропозицією, запрошенням, привітанням тощо).</p>
--	--	--

	<p>мовлення для збагачення міжособистісної комунікації позитивними емоціями, створення комфортної атмосфери спілкування, підтримки, заохочення співрозмовників до певних дій; - <i>аналізує</i> ситуацію спілкування, самостійно <i>добирає й застосовує</i> мовленнєвий жанр.</p>			
4.	<p>Очікувані результати: - <i>Організовує</i> свою діяльність (мотивує, ставить цілі, планує, прогнозує, контролює, здійснює рефлексію, коригує); - <i>залучає</i> лексичне багатство мови для ефективної комунікації зі співрозмовниками; - <i>реагує</i> на почуте, уточнює важливі деталі; - <i>обирає</i> доцільні способи вдосконалення власного мовлення відповідно до ситуації спілкування (суперечка, сварка); - <i>бере</i> участь в онлайн-ових дискусіях, уміє розпізнавати розбіжності в думках і толерантно обстоювати власну позицію, дотримуючись базових норм етикету; - <i>дотримується</i> норм етикету під час онлайн-спілкування.</p>	19	<p>Тема: Спілкування <i>Пропонований зміст:</i> Повторення вивченого в 1-4 класах. Цілі й завдання. Види спілкування. Живе й віртуальне спілкування. Безпека віртуального спілкування. Ситуація спілкування. Ознаки й переваги гармонійного спілкування. Запитання і відповіді. Слухання, види. Суперечка і сварка. Маніпуляції у спілкуванні. Учасники спілкування Наміри співрозмовників. Правила гарного спілкування. Етикетні норми спілкування. Засоби спілкування (мовні й позамовні) Вимова й інтонація. Переконливість та</p>	<p>Види навчальної діяльності: Організаційна діяльність (цілевизначення; планування; організація роботи; самоконтроль, рефлексія). Пізнавальна діяльність (визначення й поставлення цілей і завдань спілкування; формулювання намірів; добір реплік відповідно до виду й мети спілкування; правильне інтонуювання розмови; добір лексичних засобів; обґрунтування доцільності мовних формул ввічливості; спілкування живе й віртуальне на визначену тему; визначення намірів; виявлення чинників, що сприяють або заважають ефективній комунікації; визначення бар'єрів і небезпек віртуального спілкування; виявлення ознак гармонійного спілкування; розрізнення невербальних засобів (інтонації, сили голосу, логічного наголосу, темпу, паузи, міміки, жестів, пози), використаних для</p>

	<p>- <i>дотримується</i> основ безпечної поведінки в цифровому просторі та основних засад академічної доброчесності;</p> <p>- <i>висловлює</i> власні думки, виражає почуття, переживання, ставлення;</p> <p>- <i>аналізує</i> емоційний стан літературних персонажів, їхні вчинки для моделювання власної поведінки та формування базових морально-етичних норм, виявляючи толерантність;</p> <p>- <i>визначає</i> окремі деталі (вимову й інтонацію, переконливість та аргументованість), що сприяють або заважають комунікації;</p> <p>- <i>пов'язує, зіставляє</i> почуте з життєвим досвідом;</p> <p>- <i>взаємодіє</i> з іншими в цифровому просторі, дбаючи про власну кібербезпеку;</p> <p>- <i>дотримується</i> засад академічної доброчесності у процесі віртуальної взаємодії.</p>		<p>аргументованість.</p>	<p><i>передавання прихованого змісту; виявлення випадків маніпулювання; виявлення лексичних засобів, що сприяють уникненню двозначності; поставлення запитань з метою отримання інформації; характеристика учасників спілкування; виявлення ознак переконливості, аргументованості тощо).</i></p> <p>Текстова діяльність (аналіз конкретної ситуації спілкування у тексті тощо).</p>
		7	Повторення в кінці року	

**Навчальна програма
“Українська мова. 6 клас”
до модельної навчальної програми
«Українська мова. 5-6 класи»
для закладів загальної середньої освіти
(автори Голуб Н.Б., Горошкіна О.М.)**

«Рекомендовано Міністерством освіти і науки України»
(наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795)

Зміст навчальної програми забезпечує підручник «Українська мова. 6 клас» (авт. Онатій А.В., Ткачук Т.П.;
Навчальна книга - Богдан, 2023)

Навчальна програма затверджена
на засіданні педагогічної ради
Рівненського ліцею №23
Рівненської міської ради,
протокол № 1 від 30 серпня 2022 року

Модельна навчальна програма:

<https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/Navchalni.prohramy/2021/14.07/Model.navch.prohr.5-9.klas.NUSH-poetap.z.2022/Movno-literat.osv.hal/Ukr.mova.5-6-kl.Holub.Horoshkina.14.07.pdf>

Підручник:

<https://pidruchnyk.com.ua/2593-ukrmova-6-klas-onatii.html>

Оцінювання навчальних досягнень учнів:

https://osvita.ua/doc/files/news/861/86195/OCINYuVANNYa_OST818.pdf

Типова освітня програма для 5 – 9 класів закладів загальної середньої освіти:

<https://mon.gov.ua/storage/app/uploads/public/602/fd3/0bc/602fd30bccb01131290234.pdf>

УКРАЇНЬКА МОВА. 6 КЛАС

4 год на тиждень, 140 год на рік:

- мовна змістова лінія – 98 год;

- мовленнєва змістова лінія (розвиток мовлення) – 36 год.

Мовна змістова лінія – 98 год

1. Вступ 1 год

2. Будова слова. Орфографія. 10 год

3. Словотвір. Орфографія 12 год

4. Морфологія. Орфографія 75 год

Мовленнєва змістова лінія – 36 год

Повторення в кінці року – 6 год

Форми контролю	I семестр	II семестр	За програмою
----------------	-----------	------------	--------------

Оцінювання умінь: уміння працювати з інформацією; текстові вміння; комунікативні вміння; мовні вміння.	4	4	8	
Аудіювання	1	1	2	
Читання	1	1	2	
Говоріння	1	1	2	
Письмо	1	1	2	

Навчальна програма «Українська мова», 6-ий клас

Навчальна програма «Українська мова. 6-ий клас» розроблена на основі Модельної навчальної програми «Українська мова. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Голуб Н.Б., Горошкіна О.М.) (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795) до підручника «Українська мова : підруч. для 5 кл. закл. загальн. середн. освіти» / А.Онатій, Т.Ткачук. – Тернопіль : Навчальна книга - Богдан, 2023. – 288 с.

Укладачі: учителі української мови та літератури Рівненського ліцею № 23.

1. ВСТУП

(Пояснювальна записка)

Навчальна програма «Українська мова. 6-ті класи» розроблена на основі Модельної навчальної програми «Українська мова. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Голуб Н.Б., Горошкіна О.М.) (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795), та Державного стандарту базової середньої освіти (затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 р. № 898), враховано пропозиції вчителів української мови та літератури Рівненського ліцею № 23.

Українська мова – шкільний предмет, що входить до мовно-літературної галузі. Мета мовно-літературної освітньої галузі – розвиток компетентних мовців і читачів із гуманістичним світоглядом, які володіють українською мовою, читають інформаційні та художні тексти, зокрема класичної та сучасної художньої літератури (української та зарубіжних), здатні спілкуватися мовами корінних народів і національних меншин, іноземними мовами для духовного, культурного та національного самовираження та міжкультурного діалогу, для збагачення емоційно-чуттєвого досвіду, творчої самореалізації, формування ціннісних орієнтацій і ставлень. З огляду на роль української мови в суспільстві, державотворенні, особистісному й професійному становленні людини цей предмет є провідним у своїй галузі й загалом у системі освіти.

У програмі витримано рівновагу інформаційної й розвивальної функцій, що важливо для процесу організації й структурування навчального матеріалу.

Мета навчання української мови – розвиток особистості здобувача освіти засобами предмета, а саме:

- пізнання мови як цілісної системи, що забезпечує розвиток людини (мислення, пізнання світу, комунікацію, самовираження й самовдосконалення, емоційний світ тощо) і функціонування суспільства;

- формування компетентного мовця, носія духовності, культури й традицій українського народу.

Відповідно до мети поставлено такі *завдання*:

- 1) виховання ціннісного ставлення до української мови як державної;
- 2) розкриття потенційних можливостей мови для життя й діяльності людини, суспільства;
- 3) виховання потреби пізнавати мовне розмаїття (фонетичне, лексичне, фразеологічне, граматичне) й активно користуватися ним, удосконалювати культуру усного й писемного мовлення;
- 4) формування мовного чуття, усвідомлення естетичної й культурної цінності мови;
- 5) засвоєння знань, формування вмінь і навичок, необхідних для ефективної комунікації.

Структура програми концентрично-спіральна, що забезпечує поступове розширення й поглиблення мовних знань, системне, а не епізодичне набуття пізнавального досвіду.

Програму укладено з дотриманням таких *принципів*:

- *світоглядності* (дібрані теми й поняття сприяють розвиткові в суб'єктів освітнього процесу наукового уявлення про мову, її функції, системний характер, багаті виражальні можливості, роль у житті й становленні людини тощо)

- *інструментальності* (можливість застосування знань, умінь і навичок в усіх сферах життя людини);

- *доступності* (відповідність змісту віковим особливостям і рівневі розвитку учнів);

- *систематичності й логічної послідовності* (змістовий компонент укладено з дотриманням логічної послідовності й взаємозв'язку);

- *соціалізації* (знання, уміння й навички сприяють соціалізації учнів);

- *культуровідповідності* (вивчаючи мову, її носії засвоюють притаманну їй народів культуру).

Кількість годин відповідає «рекомендованому» навчальному часові, який визначає Типова освітня програма, затвердженою наказом МОН від 19.02.2021 р. № 235 «Про затвердження типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти».

Змістовий компонент програми поділено на блоки: предметний, метапредметний й компетентнісний.

Предметний блок (*мовна змістова лінія*) передбачає знання розділів мови як системи, мовних одиниць усіх рівнів, їхні характерні ознаки та функції в мовленні; мови як відображення картини світу; мовної норми та її динамічності; різних типів помилок; засобів виразності, формування відповідних умінь і досягнення предметних результатів.

Метапредметний блок (*мовленнєва змістова лінія*) орієнтує на знання відомостей про інформацію, текст, комунікацію й мовленнєві жанри, формування відповідних умінь і досягнення метапредметних результатів.

Компетентнісний блок (*соціокультурна змістова лінія*) спрямовує діяльність суб'єктів освітньої діяльності на формування ключових компетентностей і досягнення особистісних результатів. Цей блок покликаний реалізувати компетентнісний потенціал галузі.

Шляхи реалізації програми:

- формування сприятливого для учнів мовного середовища в родині, у школі, в суспільстві;
- зміна ставлень (учня до себе як суб'єкта шкільної мовної освіти; учня і вчителя до української мови; учителя до учня як повноправного суб'єкта освітнього процесу);
- перегляд показників навчальних досягнень учнів;
- формування стійких зовнішніх і внутрішніх мотивацій;
- упровадження особистісно й компетентісно орієнтованих методик;
- якісна сучасна навчальна й методична продукція.

Пріоритети викладання предмета. Важливим завданням у навчанні української мови сьогодні є вихід за межі академічності курсу, тобто зміна уявлення школярів про мову, усвідомлення, що мова не лише складна система, але й живий організм, багатовіковий носій мудрості, хранителька унікальної української культури, надійний інструмент пізнання й порозуміння, ефективний засіб самовираження, джерело естетичної насолоди. Її лексичні й фразеологічні злитки фіксують норми і правила гармонійного спілкування, активне послуговування мовою гарантує розквіт держави і збереження її кордонів. Програма покликана змінити ставлення до мови як суспільного явища і шкільного предмета, виховати нове покоління компетентних носіїв мови зі сформованим мовним чуттям, мовними смаками і мовною стійкістю.

Мовна змістова лінія				
№ з\п	Очікувані результати	К-ть год	Зміст навчального предмета	Види навчальної діяльності
1.	<p>Очікувані результати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Організовує</i> свою діяльність (мотивує, ставить цілі, планує, прогнозує, контролює, здійснює рефлексію, коригує); - <i>характеризує</i> деякі основні особливості структури та окремі деталі мовного оформлення нескладних у мовному плані невеликих текстів (зокрема художніх текстів, медіатекстів або уривків із них), що належать до різних стилів і жанрів; - <i>робить</i> висновки на основі прочитаного нескладного в мовному плані тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту або уривка з нього); - <i>пояснює</i> вплив мовних засобів у тексті на формування власного естетичного смаку; - <i>передає</i> нескладні в мовному плані невеликі тексти (зокрема художні тексти, медіатексти або уривки з них) словесно (переказ, конспект), графічно (схема, таблиця тощо); - <i>добирає</i> доречні типові засоби милозвучності для оформлення 	1	<p>Тема: Краса і багатство української мови <i>Пропонований зміст:</i> Краса звучання української мови:</p> <ul style="list-style-type: none"> - звукові повтори різних видів; - ритмічність мови; - уникнення важких для вимови чи неприємних для слуху звуків у фразі; - виразна повнозвучна вимова голосних і приголосних; - порівняно невелика кількість збігів кількох приголосних; - наспівна мелодика. <p>Багатство української мови:</p> <ul style="list-style-type: none"> - лексичне (словниковий склад мови; кількість синонімів, архаїзмів, історизмів, неологізмів, діалектизмів тощо); - фразеологічне; - морфемне; - граматичне. 	<p>Види навчальної діяльності: Організаційна діяльність <i>(цілевизначення; планування; організація роботи; самоконтроль, рефлексія).</i></p> <p>Пізнавальна діяльність <i>(дослідження критеріїв краси й багатства української мови; добір прикладів, що свідчать про красу й багатство мови тощо).</i></p> <p>Текстова діяльність <i>(читання текстів уголос; аналіз текстів за певною ознакою: ритміки, мелодики мови, повнозвучної вимови, співвідношення голосних і приголосних звуків у словах; виявлення неологізмів, архаїзмів, історизмів, діалектизмів тощо; визначення ролі суфіксів і префіксів у словах; переказування тексту (з дотриманням лексичного багатства; з розширенням тексту синонімами, фразеологізмами тощо).</i></p> <p>Мовленнєва діяльність <i>(усне повідомлення на визначену тему).</i></p>

	<p>невеликого типового власного висловлення; - виявляє і виправляє типові порушення правил милозвучності в мовленні, спираючись на засвоєні мовні норми; - використовує знання про милозвучність, багатство української мови для вдосконалення власного мовлення.</p>			
2.	<p>Очікувані результати: - Організовує свою діяльність (мотивує, ставить цілі, планує, прогнозує, контролює, здійснює рефлексію, коригує); - доречно використовує в мовленні спільнокореневі, змінні та незмінні слова; - використовує знання про будову слова для вдосконалення власного мовлення; - добирає потрібні спільнокореневі слова, форми слова, дотримуючись основних мовних норм, ураховуючи роль значущих частин слова; - вміє відрізняти незмінні слова від змінних; - вміє визначати значущі частини слова; - дотримується правил орфографії щодо написання префіксів і суфіксів;</p>	10	<p>Тема: Будова слова. Орфографія <i>Пропонований зміст:</i> Повторення вивченого раніше про будову слова: - форми слова і спільнокореневі слова; - значущі частини слова, їхня роль; - правопис значущих частин слова. Спільнокореневі слова й форми слова. Спільнокореневі слова як засіб зв'язку речень у тексті. Основа (корінь, суфікс, префікс) і закінчення – значущі частини слова (поглиблення вивченого). Написання префіксів з-, зі-, с-, роз-, без-, пре-, при-, при-. Правила написання букв е, и, і в суфіксах -ечок-, -ечк-, -ичок-, -ичк-, -інн-(я), -ення-(я),</p>	<p>Види навчальної діяльності: Організаційна діяльність (цілевизначення; планування; організація роботи; самоконтроль, рефлексія). Пізнавальна діяльність (пояснення й застосування правил написання значущих частин слова; визначення спільного лексичного значення спільнокореневих слів, що належать до різних частин мови; розмежування спільнокореневих слів і форм одного слова; визначення змінних і незмінних частин мови, складних слів; добір спільнокореневих слів; розбір слів за будовою; пояснення функцій значущих частин слова: префіксів (творення слів, синонімів, антонімів), суфіксів (творення нових слів, надання словам емоційного забарвлення); пошук ситуацій, що потребують застосування вивченої</p>

	<p>- складає та оформлює невелике типове власне висловлення з використанням спільнокореневих слів;</p> <p>- знаходить і виправляє типові помилки у змісті тексту, будові слова, написанні значущих частин слова;</p> <p>- висловлює власні почуття та враження щодо зображених у тексті (художньому тексті, медіатексті тощо) людей, подій, ситуацій, ставлення до них, використовуючи слова з суфіксами, що надають слову емоційного забарвлення та виразності;</p> <p>- редагує текст, уникаючи скупчення спільнокореневих слів;</p> <p>- користується орфографічним словником.</p>		<p>-инн-(я), -ив-(о), -ев-(о). Букви е, о, и в прикметникових суфіксах -ев- (-ев-), -ов-, -ин-, -ін-, -ичн-. Антонімічні префікси й суфікси Незмінні й змінні слова. Складні слова.</p>	<p>теми; виокремлення частин будови слова, пояснення значень закінчення для творення форм слова; виконання вправ, що передбачають застосування орфографічних правил; виявлення проблемних ситуацій, спричинених орфографічними помилками. виконання завдань, що передбачають використання орфографічного словника; аргументування власної думки тощо).</p> <p>Текстова діяльність (пошук у тексті форм одного слова й спільнокореневих слів; аудіювання, читання й складання текстів, що містять слова із суфіксами, які надають слову емоційного забарвлення й виразності; виявлення й аналіз у текстах помилок, спричинених недоцільним уживанням спільнокореневих слів або форм слова; редагування речень і текстів; редагування тексту/речень; складання й оформлення власного висловлення згідно з усталеними орфографічними нормами; тощо).</p> <p>Мовленнєва діяльність (усне висловлення на визначену тему).</p>
3.	<p>Очікувані результати: - Організовує свою діяльність (мотивує, ставить цілі, планує, прогнозує, контролює, здійснює</p>	12	<p>Тема: Словотвір. Орфографія Пропонований зміст: Повторення вивченого у 3-4 класах.</p>	<p>Види навчальної діяльності: Організаційна діяльність (цілевизначення; планування; припущення; організація роботи;</p>

<p>рефлексію, коригує);</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>обирає</i> комунікативно доцільний варіант слова з опорою на знання про способи словотворення (<i>розвивальний, а не розвиваючий</i>); - <i>виявляє</i> уміння у змінюванні і творенні слів; - <i>уміє</i> створювати словотвірний ланцюжок; - <i>знає</i> основні способи словотворення; - <i>збагачує</i> власне мовлення, послуговуючись різноманітними джерелами; - <i>використовує</i> словотвірні засоби для передання власних емоцій, створення комфортної атмосфери; - <i>записує</i> власні міркування з використанням складних слів; - <i>дотримується</i> правил орфографії щодо правопису складних слів разім, з дефісом, окремо, написання слів з пів; - <i>складає та оформлює</i> власне висловлення згідно з усталеними словотвірними нормами; - <i>виявляє і виправляє</i> помилки, допущені в тексті, спираючись на зміни приголосних під час творення слів; - <i>добирає</i> потрібні словотвірні 	<p>Словотвір – розділ мовознавства і джерело збагачення мови.</p> <p>Змінювання і творення слів.</p> <p>Твірне слово.</p> <p>Основні способи словотворення:</p> <p>префіксальний, суфіксальний, префіксально-суфіксальний, безафіксний, складання основ (або слів), абрєвіатури, перехід слів з однієї частини мови в іншу.</p> <p>Творення і правопис складноскорочених слів.</p> <p>Складні слова. Сполучні <i>о, е</i> в складних словах.</p> <p>Правопис складних слів разом, із дефісом, окремо.</p> <p>Написання слів з пів.</p> <p>Словотвірний ланцюжок.</p> <p>Зміни приголосних під час творення слів:</p> <ul style="list-style-type: none"> - іменників із суфіксом <i>-ин-(а)</i> від прикметників на <i>-ський, -цький</i>; - іменників із суфіксами <i>-ств-(о), -зтв-(о), -цтв-(о)</i>; - прикметників із суфіксами <i>-ськ-, -цьк-, -зьк-</i>. <p>Словотвірний розбір слова.</p>	<p><i>самоконтроль, рефлексія</i>). Пізнавальна діяльність (визначення способів творення слів, стилістичних засобів словотвору; добір словотвірного ланцюжка; творення і написання слів суфіксальним способом: іменників (суфікси <i>-ин(а), -ств(о), -зтв(о), -цтв(о)</i>), прикметників (суфікси <i>-ськ-, -цьк-, -зьк-</i>); творення і написання складних, складноскорочених слів, комунікативно доцільне застосування їх; пояснення ролі складних слів у мовленні; виконання завдань, що передбачають використання орфографічного словника тощо).</p> <p>Текстова діяльність (визначення ролі слів емоційно-експресивними суфіксами; виявлення в тексті виучуваних мовних одиниць; збагачення/перетворення тексту за допомогою слів, утворених різними способами; редагування тексту, обґрунтування правильного вживання словотвірних засобів; написання власних висловлень із використанням зазначених слів, написання <i>есе</i> тощо).</p> <p>Мовленнєва діяльність (усне висловлення на визначену тему; усний коментар тощо).</p>
---	---	---

	<p>засоби, дотримуючись основних мовних норм; - <i>імпровізує</i> з окремими художніми засобами (словотвірними); - <i>створює</i> невеликі типові повідомлення / медіатексти в захищених цифрових сервісах і соцмережах щодо проблем, пов'язаних з особистим досвідом та освітньою діяльністю, використовуючи складноскорочені слова.</p>			
4.	<p>Очікувані результати: - <i>Організовує</i> свою діяльність (мотивує, ставить цілі, планує, прогнозує, контролює, здійснює рефлексію, коригує); - <i>розмежовує</i> за конкретними ознаками самостійні й службові частини мови; - <i>виокремлює</i> слова, визначає частину мови, пояснює їхню суть; - <i>створює</i> невеликі типові повідомлення на спеціальних цифрових сервісах і в соціальних мережах, використовуючи самостійні і службові частини мови; - <i>створює</i> та самостійно презентує в простий спосіб тексти визначеної тематики, комунікативно доречно</p>	1	<p>Тема: Морфологія. Орфографія. <i>Пропонований зміст:</i> Повторення вивченого про самостійні частини мови в початкових класах. Загальна характеристика частин мови. Службові частини мови. Вигук.</p>	<p>Види навчальної діяльності: Організаційна діяльність (цілевизначення; припущення; планування; організація роботи; самоконтроль, рефлексія). Пізнавальна діяльність (розподіл спільнокореневих слів на частини мови; розподіл службових частин мови залежно від їхніх функцій; добір власних прикладів тощо). Текстова діяльність (розпізнавання в тексті частин мови на основі їх смислових і граматичних особливостей; виписування слів, обґрунтування належності їх до частини мови; редагування тексту з метою уникнення невиправданого повторення службових частин мови; складання речень, написання есе тощо). Мовленнєва діяльність (усне</p>

	<p>використовуючи самостійні частини мови;</p> <ul style="list-style-type: none"> - збагачує власне мовлення, використовуючи різні джерела; - критично оцінює рівень власних знань. 			<p>висловлення на задану тему; коментар до обраної проблеми тощо).</p>
5.	<p>Очікувані результати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Організовує свою діяльність (мотивує, ставить цілі, планує, прогнозує, контролює, здійснює рефлексію, коригує); - вирізняє окремі ознаки іменників, пояснює їхню суть; - порівнює та зіставляє іменники за визначеними ознаками; - спостерігає та виявляє окремі групи іменників (загальні, власні, конкретні, абстрактні) у власному мовленні та в літературних творах; - дотримується правил орфографії щодо написання іменників (великої букви та лапок у власних назвах, не з іменниками, букви –а(-я), -у(-ю)). - класифікує іменники за родами, відмінами, групами; - порівнює відмінкові закінчення іменників різних відмін і груп; - визначає синтаксичну роль іменників у реченні, - виявляє власні мовні вподобання під час добору іменників; 	24	<p>Тема: Іменник</p> <p><i>Пропонований зміст:</i></p> <p>Повторення вивчених раніше відомостей про іменник. Іменник як самостійна частина мови: загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Номінативна функція іменника в мовленні. Іменники загальні й власні, конкретні та абстрактні. Велика буква та лапки у власних назвах. Збірні іменники. Рід іменників. Іменники спільного роду. Число іменників. Іменники, що мають форми тільки однини або тільки множини. Відмінки іменників. Кличний відмінок. Поділ іменників на відміни й групи. Відмінювання іменників I відміни. Відмінювання іменників II відміни. Особливості</p>	<p>Види навчальної діяльності:</p> <p>Організаційна діяльність (цілевизначення; планування; організація роботи; самоконтроль, рефлексія).</p> <p>Пізнавальна діяльність (розпізнавання іменників на основі їхніх смислових і граматичних особливостей; визначення значущих частин слова в іменниках; розмежування й обґрунтування іменників з абстрактним і конкретним значенням; пояснення особливостей написання іменникових закінчень; морфологічний аналіз іменників; зображення текстової інформації про іменник у вигляді схеми, моделі, таблиці; узагальнення інформації про іменник; групування іменників за вказаною ознакою; виявлення в тексті незнайомих іменників, з'ясування лексичного значення за словником; використання словників задля з'ясування значення слів, фразеологізмів, написання слів; визначення синтаксичної ролі іменників; аналіз іменників у тексті</p>

<p>- виявляє і виправляє помилки, допущені в тексті, з урахуванням засвоєних правил;</p> <p>- творчо <i>використовує</i> іменники як творчий засіб, обґрунтовуючи власний вибір;</p> <p>- <i>критично</i> ставиться до власної мовленнєвої діяльності, обирає доцільні способи вдосконалення власного мовлення;</p> <p>- <i>збагачує</i> власне мовлення іменниками, використовуючи різні джерела.</p>	<p>відмінювання іменників чоловічого роду в родовому відмінку. Букви <i>-а (-я), -у (-ю)</i> в закінченнях іменників чоловічого роду другої відміни.</p> <p>Відмінювання іменників III – IV відмін.</p> <p>Незмінювані іменники. Рід незмінюваних іменників.</p> <p>Відмінювання іменників, що мають форму лише множини.</p> <p>Особливості написання іменників у кличному відмінку.</p> <p>Написання й відмінювання чоловічих і жіночих прізвищ, імен по батькові, <i>Не</i> з іменниками.</p> <p>Правопис складних іменників.</p>	<p><i>за визначеною ознакою; тематичне групування лексики; дослідження сфер застосування правил написання великої букви у власних назвах; обґрунтування життєвого значення правил написання іменників; пошук проблемних ситуацій, спричинених неправильним написанням іменників; застосування іменників відповідно до стилізованої диференціації тексту (горизонт – науковий; видноколо – художній); визначення мовленнєвих жанрів, у яких доцільне використання іменників у формі кличного відмінка; пошук мовленнєвих жанрів і життєвих ситуацій, для яких виучувані теми мають важливе значення тощо).</i></p> <p>Текстова діяльність (пояснення ролі номінативної функції іменників у тексті; пояснення лексичного значення іменників у тексті; редагування речень і текстів; визначення теми, ідеї тексту; добір ключових слів; знаходження в тексті інформації й передавання/відтворення її графічно (карти, схеми, плани, моделі тощо) чи образно (малюнок); збагачення тексту певними іменниками тощо).</p> <p>Мовленнєва діяльність (переказування текстів із елементами творчого завдання; виразне читання тексту; усне висловлення на визначену тему</p>
--	---	---

<p>б.</p>	<p>Очікувані результати: - Організовує свою діяльність (мотивує, ставить цілі, планує, прогнозує, контролює, здійснює рефлексію, коригує); - <i>вирізняє</i> окремі ознаки прикметників, пояснює їхню суть; - <i>знає</i> морфологічні ознаки прикметника, його синтаксичну роль; - <i>розуміє</i> роль прикметників у досягненні точності й виразності мовлення; - <i>пояснює</i> написання прикметників відповідними правилами; - <i>знаходить</i> прикметники в реченні; - <i>визначає</i> морфологічні ознаки, синтаксичну роль прикметника в реченні; - <i>відмінює</i> прикметники твердої й м'якої груп; - <i>утворює</i> правильно форми вищого й найвищого ступенів порівняння якісних прикметників; - <i>утворює</i> якісні, відносні й присвійні прикметники від інших частин мови за допомогою відомих способів словотвору, складає з ними речення; правильно записує прикметники з вивченими орфограмами; <i>помічає та виправляє</i> помилки</p>	<p>18</p>	<p>Тема: Прикметник <i>Пропонований зміст:</i> Повторення вивченого про прикметник у 1-4 класах: - значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль; Групи прикметників за значенням: якісні, відносні, присвійні. Перехід прикметників з однієї групи в іншу. Короткі форми прикметників. Ступені порівняння якісних прикметників, творення їх. Відмінювання прикметників. Прикметники твердої й м'якої груп. Перехід прикметників в іменники. Творення прикметників (практично). Написання <i>не</i> з прикметниками. Написання -н- і -нн- у прикметниках. Написання складних прикметників разом і через дефіс.</p>	<p><i>тощо).</i></p> <p>Види навчальної діяльності: Організаційна діяльність (цілевизначення; планування; організація роботи; самоконтроль, рефлексія). Пізнавальна діяльність (розпізнавання прикметників за смисловими і граматичними ознаками; визначення в прикметниках значущих частин слова; визначення синтаксичної ролі прикметників; творення ступенів порівняння якісних прикметників; пояснення особливостей написання прикметникових суфіксів та закінчень; морфологічний, словотвірний розбір прикметників; використання словників задля з'ясування значення слів, фразеологізмів, написання слів; дослідження сфер застосування правил нормативного вживання прикметників; розрізнення /групування якісних, відносних, присвійних прикметників; добір прикметників-синонімів для більш точного позначення ознаки предмета тощо). Текстова діяльність (збагачення тексту якісними і відносними прикметниками; обґрунтування доцільності вживання коротких</p>
-----------	---	-----------	---	---

	<p>у вживанні прикметників; доречно <i>вживає</i> прикметники у власному мовленні, зокрема в описах природи; - <i>визначає</i> в реченнях прикметників, що перейшли в іменники, використовує такі слова у мовленні.</p>			<p><i>форм прикметників; збагачення тексту епітетами як засобом виразності мовлення; аналіз у тексті дотримання орфографічних і граматичних норм; редагування речень і текстів; знаходження в тексті інформації й передавання/відтворення її графічно (карти, схеми, плани, моделі тощо) чи образно (малюнок); складання речень, написання есе; комунікативно доцільне використання прикметників як текстотвірною засобу тощо).</i></p>
7.	<p>Очікувані результати: - <i>Організовує</i> свою діяльність (мотивує, ставить цілі, планує, прогнозує, контролює, здійснює рефлексію, коригує); - <i>виокремлює</i> та розрізняє числівники за різними ознаками; - <i>знає й розуміє</i> загальне значення числівника; функції та роль його в мовленні; - <i>пояснює</i> вживання числівників на позначення дат і часу; - <i>визначає</i> морфологічні ознаки, синтаксичну роль числівників у реченні; - <i>знаходить</i> числівники в реченнях і тексті, розрізняє числівники й інші частини мови. - <i>утворює й використовує</i></p>	20	<p>Тема: Числівник <i>Пропонований зміст:</i> Повторення вивченого в 3-4 класах: - значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль; - числівники кількісні (на означення цілих чисел, дробові, збірні) і порядкові. - числівники прості, складні й складені. Відмінювання числівників. Буква ь на кінці числівників і перед закінченням у непрямих відмінках. Роздільне написання складених числівників. Написання разом порядкових числівників з <i>-тисячний</i>. Узгодження числівників з</p>	<p>Види навчальної діяльності: Організаційна діяльність (цілевизначення; планування; організація роботи; самоконтроль, рефлексія). Пізнавальна діяльність (розпізнавання числівників на основі їх смислових і граматичних особливостей; розрізнення числівників та спільнокореневих інших частин мови (п'ять, п'ятірка тощо); розрізнення кількісних і порядкових; простих, складених і складених числівників; відмінювання числівників; морфологічний розбір числівників; уживання числівників на позначення числа й кількості предметів, порядку при лічбі, дробових чисел, для позначення приблизної кількості; моделювання</p>

	<p>правильно відмінникові форми числівників;</p> <ul style="list-style-type: none"> - поєднує правильно числівники з іменниками; - пояснює відмінювання та правопис числівників правилами; - помічає й виправляє помилки в написанні числівників; - складає речення, висловлення з використанням прислів'їв, крилатих висловів, до складу яких входять числівники; - планує свій час із використанням числівників; - складає усні й письмові висловлення різних стилів на певну тему, свідомо використовуючи виражальні можливості числівників. 		<p>іменниками. Правильне вживання числівників на позначення дат і часу.</p>	<p>життєвих ситуацій застосування знань про числівник; використання числівників як текстотвірною засобу в текстах офіційно-ділового й наукового стилів; уживання числівників на позначення дат і часу; добір прислів'їв, крилатих висловів, у складі яких є числівники тощо).</p> <p>Текстова діяльність (знаходження в тексті інформації й передавання/відтворення її графічно (карти, схеми, плани, моделі тощо) чи образно (малюнок); складання речень, текстів, у складі яких є числівники; створення діалогів із використанням дат і точного позначення часу тощо).</p> <p>Мовленнєва діяльність (читання тексту/речень із числівниками у різних відмінкових формах; усне повідомлення, що містить числівники тощо).</p>
7.	<p>Очікувані результати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Організовує свою діяльність (мотивує, ставить цілі, планує, прогнозує, контролює, здійснює рефлексію, коригує); - знає й розуміє значення займенника; функції й роль його в мовленні; - знає морфологічні ознаки займенників, синтаксичну роль їх; - знаходить займенники в тексті; відрізняє займенники від інших 	12	<p>Тема: Займенник Пропонований зміст: Повторення вивченого в 3-4 класах: - значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Розряди займенників за значенням: особові, зворотний, присвійні, вказівні; питальні й відносні; заперечні; означальні й неозначені (ознайомлення).</p>	<p>Види навчальної діяльності: Організаційна діяльність (цілевизначення; планування; організація роботи; самоконтроль, рефлексія). Пізнавальна діяльність (розпізнавання займенників на основі їхніх смислових і граматичних особливостей; визначення розрядів займенників; визначення етикетних функцій займенника; морфологічний розбір займенників; уживання в</p>

	<p>частин мови;</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>визначає</i> морфологічні ознаки й синтаксичну роль займенників у реченні; - <i>правильно визначає</i> розряд займенників <i>його, її, їх</i>; - <i>утворює</i> неозначені й заперечні займенники; - <i>відмінює</i> правильно займенники різних розрядів; - <i>пояснює</i> правопис займенників правилами; - <i>помічає й виправляє</i> помилки в написанні та вживанні займенників; - <i>використовує</i> займенники для зв'язку речень у тексті; - <i>правильно</i> поєднує займенники з прийменниками; - <i>створює</i> монологічні й діалогічні висловлення з використанням виражальних можливостей займенника для розкриття задуму висловлення. 		<p>Етикетні функції займенників <i>ти і Ви</i>. Відмінювання займенників усіх розрядів. Приставний <i>н</i> у формах особових і вказівних займенників. Написання разом і з дефісом неозначених займенників. Правопис заперечних займенників. Написання займенників із прийменниками.</p>	<p><i>мовленні неозначених займенників-синонімів; добір ситуацій для застосування займенників «ти» і «Ви»; моделювання ситуацій, що передбачають етикетні функції займенників (займенники ти і Ви; уживання займенників він, вона, вони у присутності людей, на яких вони вказують тощо).</i></p> <p>Текстова діяльність (редагування тексту (заміна повторюваних слів займенниками; аналіз художніх текстів); виразне читання тексту; використання займенників як текстотвірного засобу: застосування займенників 3-ої особи відповідно до смислу попередніх речень; використання займенників як засобу зв'язку речень у тексті тощо).</p> <p>Мовленнєва діяльність (виразне читання тексту; усне висловлення на задану тему).</p>
Мовленнєва змістова лінія				
1.	<p>Очікувані результати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Організовує свою діяльність (мотивує, ставить цілі, планує, прогнозує, контролює, здійснює рефлексію, коригує); - передає прихований зміст повідомлення, виражений за допомогою 	8	<p>Тема: Інформація. <i>Пропонований зміст:</i> Повторення вивченого в 5 класі: - Інформація. - Види інформації (текстова, графічна, числова, звукова, відео).</p>	<p>Види навчальної діяльності: Організаційна діяльність (цілевизначення; планування; організація роботи; самоконтроль, рефлексія). Пізнавальна діяльність (пошук інформації різних видів; укладання списків надійних джерел інформації;</p>

<p>типових невербальних;</p> <ul style="list-style-type: none"> - усно відтворює зміст почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту), акцентуючи увагу на окремих деталях; - <i>фіксує</i> основний зміст почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту) відповідно до поставленого завдання; - вибірково переказує зміст почутого повідомлення, перефразовуючи репліки в діалозі; - самостійно <i>складає</i> простий план почутого; - <i>визначає</i> ключові слова в почутому повідомленні (зокрема художньому тексті, медіатексті); - <i>визначає</i> основну й другорядну інформацію, мікротеми, важливі деталі в почутому повідомленні (зокрема художньому тексті, медіатексті); - <i>систематизує та узагальнює</i> різні думки, виявляючи в них спільне і різне; - <i>характеризує</i> особливості форми усного повідомлення; - <i>пов'язує, зіставляє</i> почуте із життєвим досвідом; - <i>розрізняє</i> факти, судження та аргументи в почутому; - <i>обґрунтовує</i> своє ставлення до змісту 	<ul style="list-style-type: none"> - Джерела інформації. - Добір і пошук інформації. <p>Актуальність і несуперечливість інформації.</p> <p>Надійність джерел інформації.</p> <p>Факти і судження.</p> <p>Достовірність/недостовірність інформації.</p>	<p><i>порівняння текстів з правдивою та неправдивою інформацією; пошук хибних висловлень/думок у текстах; висування припущень щодо правдивості інформації; визначення новизни й актуальності інформації; обґрунтування актуальності інформації; визначення й обґрунтування надійності джерела інформації; виявлення відомої й нової інформації; визначення головної й другорядної інформації в прочитаному тексті; обґрунтування достовірності, повноти інформації (за потреби звертаючись до відповідних джерел, доречно цитуючи окремі фрагменти почутого повідомлення); розпізнавання в інформації фактів, суджень, аргументів; передавання інформації різними способами; Мовленнєва діяльність (усне висловлення з обґрунтуванням свого ставлення до інформації; переказування інформації, усне висловлення власного ставлення до конкретної інформації тощо).</i></p>
--	--	---

	<p>почутого повідомлення; - <i>обґрунтовує</i> достовірність, повному інформації, у разі потреби звертаючись до відповідних джерел, доречно цитуючи окремі фрагменти почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту тощо); - <i>характеризує</i> почуте повідомлення (зокрема художній текст, медіатекст) з погляду основних правил спілкування, дотримується їх; - <i>поєднує</i> інформацію, подану в різні способи (словесну, графічну, числову тощо) у межах одного або кількох текстів; - <i>формулює</i> висновки відповідно до поставленого завдання на основі аналізу опрацьованого тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту).</p>			
2.	<p>Очікувані результати: - <i>Організовує</i> свою діяльність (мотивує, ставить цілі, планує, прогнозує, контролює, здійснює рефлексію, коригує); - <i>читає</i> тексти різних функційних стилів і мовленнєвих жанрів у</p>	10	<p>Тема: Текст <i>Пропонований зміст:</i> Повторення вивченого в 5 класі: - Текст. - Тема, підтема (мікротема). - Ключові слова.</p>	<p>Види навчальної діяльності: Організаційна діяльність <i>(цілевизначення; планування; організація роботи; самоконтроль, рефлексія).</i> Пізнавальна діяльність <i>(формулювання теми (підтеми) й</i></p>

<p>різний спосіб (оглядово, вибірково тощо) відповідно до мети читання;</p> <ul style="list-style-type: none"> - усно <i>відтворює</i> зміст почутого повідомлення (художнього тексту, медіатексту тощо) з акцентом на окремих деталях; - <i>визначає</i> тему, окремі мікротеми, основну ідею, важливі деталі почутого повідомлення (художнього тексту, медіатексту тощо); - <i>співвідносить</i> зміст сприйнятого тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) з історичним і культурним контекстом; - <i>характеризує</i> порушені в тексті (зокрема в художньому тексті, медіатексті) проблеми; - <i>розрізняє</i> відому і нову, головну і другорядну інформацію, факти і судження в тексті; - <i>висловлює</i> власні почуття, враження та ставлення щодо зображених у тексті людей, подій, ситуацій; - <i>використовує</i> надійні джерела для добору текстів (зокрема художніх текстів, медіатекстів); - <i>експериментує</i> з текстом; - <i>створює</i> та самостійно презентує в простий спосіб тексти на визначену тематику; - <i>проектує</i> власну поведінку в 	<ul style="list-style-type: none"> - Основна думка. - Зміст прочитаного. - Первинні і вторинні тексти. - Опис. Розповідь. Роздум. <p>Опис як тип тексту. Опис у різних мовленнєвих жанрах (оголошенні, загадці, художньому оповіданні). Ідея. Проблеми в тексті. Особливості переказу як вторинного тексту. Узагальнення та вилучення подробиць як способи стиснення тексту/ План тексту. Види плану. Поняття академічної доброчесності.</p>	<p><i>основної думки тексту; визначення ключових слів; складання плану тексту; інтонування тексту, реплік у ньому; перегляд певного тексту з метою віднаходження цільової інформації, яка складається з декількох слів, фраз або цифр; осмислення змісту прочитаного тексту; добір текстів різних видів; зіставлення змісту прочитаного з власними ціннісними орієнтирами; формулювання висновків з прочитаного; критичне оцінювання тексту; редагування тексту; творче опрацювання прочитаного тексту із заданою зміною персонажів, окремих епізодів; створення письмових текстів (художні тексти, медіатексти тощо) визначених типів, стилів і жанрів, зважаючи на мету й адресата, спираючись на власний життєвий досвід; виокремлює в тексті (художньому тексті, медіатексті тощо) мікротеми; виявлення й тлумачення порушених у тексті проблем; моделювання своїх емоцій під час презентації тексту; логічне структурування власного тексту; критичне читання тексту; аргументування власної оцінки тексту; розпізнавання в тексті фактів, суджень і аргументів.</i></p> <p>Мовленнєва діяльність</p>
---	--	---

<p>ситуаціях, подібних до тих, що зображено в тексті (зокрема художньому тексті, медіатексті);</p> <ul style="list-style-type: none"> - визначає актуальність і несуперечливість тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) (наприклад, чи наведена інформація є правдивою, актуальною, не містить суперечностей) на основі власного досвіду та досвіду інших осіб; - розкриває актуальність літературних творів у контексті викликів сучасності та власних життєвих потреб; - добирає відповідно до поставленого завдання або самостійно визначених цілей інформацію з одного чи кількох джерел (художніх текстів, медіатекстів тощо); - дотримується основних засад академічної доброчесності під час створення власних текстів; - добирає потрібні засоби, дотримується мовних норм; - наслідує окремі стильові риси текстів (зокрема художніх текстів, медіатекстів) у процесі створення власного тексту чи медіатексту для взаємодії з іншими особами; 			<p><i>(переказування докладне, вільне, творче; висловлення припущень на основі прочитаного; описання власного емоційного стану, окремих відтінків настрою, почуттів, переживань тощо під час рефлексії власної діяльності або сприймання тексту; усна розповідь відповідно до поставленого завдання тощо).</i></p>
--	--	--	--

	<ul style="list-style-type: none"> - виявляє і виправляє помилки, допущені в тексті, спираючись на засвоєні мовні норми; - трансформує графічну інформацію на основі одного джерела в текстову, зокрема з використанням мультимедіа; - перетворює тексти (художні тексти, медіатексти тощо) словесно (переказ, конспект тощо), графічно (схема, таблиця тощо); - описує свої літературні вподобання, наводячи приклади прочитаних творів; - розпізнає наявні в повідомленні факти, судження й аргументи; - записує від руки або з використанням спеціальних (у тому числі цифрових) пристроїв власні міркування або інформацію з різних джерел. 			
3.	<p>Очікувані результати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Організовує свою діяльність (мотивує, ставить цілі, планує, прогнозує, контролює, здійснює рефлексію, коригує); - визначає мету повідомлення; - з допомогою або самостійно добирає і створює графічні та 	8	<p>Тема: Жанри мовлення <i>Пропонований зміст:</i> Повторення вивченого у 5 класі. Відповідь на уроці. Структура відповіді. Розгорнута відповідь. Словникова стаття.</p>	<p>Види навчальної діяльності: Організаційна діяльність <i>(цілевизначення; планування; організація роботи; самоконтроль, рефлексія).</i> Пізнавальна діяльність <i>(підготовка різних варіантів відповіді на визначену тему; аналіз структури</i></p>

<p>візуальні засоби передавання інформації, зокрема щодо літературного твору (фабула, розрізнення персонажів, установлення зв'язків між ними й ін.;</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>обґрунтовує</i> своє ставлення до змісту й форми повідомлення (художнього тексту, медіатексту тощо); - логічно <i>структурує</i> власне повідомлення; - <i>порівнює</i> окремі елементи (теми, ідеї, проблеми, образи, сюжети тощо) тексту (художнього тексту, медіатексту тощо); - <i>експериментує</i> з текстом (художнім текстом, медіатекстом тощо) за аналогією, за потреби звертаючись по допомогу до інших осіб; - <i>створює</i> елементи власного медіатексту на основі прочитаного, зокрема літературного твору; - <i>дотримується</i> основ безпечної поведінки в цифровому просторі та основних засад академічної доброчесності; - <i>аналізує</i> та вдосконалює зміст написаного, доповнює окремі його частини відповідно до теми й мети висловлювання; 	<p>Есе. Допис у соцмережах. Коментар. Порада. Електронний лист. Оголошення. Втішання.</p>	<p><i>відповіді на уроці; зіставлення різних варіантів розгорнутої відповіді на уроці; пошук словникових статей за різними джерелами; укладання словникових статей, порівняння їх зі статтями з лексикографічних джерел; розпізнавання слів за словниковими статтями; визначення доцільності небуквених знаків у текстах дописів; визначення в тексті літературного твору ситуацій, у яких необхідна порада; визначення ситуацій, у яких доречно втішання; аналіз утішань тощо).</i></p> <p>Текстова діяльність (написання есе на визначену тему; підготовка й аналіз дописів для соцмереж; написання й аналіз коментарів щодо обраної проблеми; написання й аналіз тексту поради; написання електронного листа різним адресатам (близькій людині, подрузі, вчительці, сімейному лікареві тощо); написання й оформлення тексту оголошення; формулювання різних варіантів утішань тощо).</p>
---	---	--

	- <i>додержує</i> основних засад академічної доброчесності під час створення власних текстів.			
4.	<p>Очікувані результати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>залучає</i> лексичне багатство мови для ефективної комунікації зі співрозмовниками; - доброзичливо <i>висловлює</i> своє ставлення до думок інших осіб, зважаючи на неповноту або суперечливість почутої інформації; - <i>реагує</i> на почуте, уточнює важливі деталі; - <i>добирає</i> стиль мовлення відповідно до мети, потреб і умов спілкування; - <i>обирає</i> доцільні способи вдосконалення власного мовлення; - <i>бере участь</i> в онлайн-ових дискусіях, розпізнає розбіжності в думках і толерантно обстоює власну позицію, дотримуючись базових норм етикету; - <i>дотримується</i> норм етикету під час онлайн-спілкування; - конструктивно <i>взаємодіє</i> в процесі редагування; - <i>визначає</i> окремі деталі, що сприяють або заважають комунікації; 	10	<p>Тема: Спілкування <i>Пропонований зміст:</i> Повторення вивченого в 5 класі. Усне й писемне спілкування. Емоційний стан співрозмовників. Важливі й другорядні деталі повідомлення. Міжособистісне, групове, масове спілкування. Ризики віртуального спілкування. Протидія й запобігання дискримінації, цькуванню Безпечна поведінка в цифровому просторі. Особливості онлайн-взаємодії.</p>	<p>Види навчальної діяльності: Організаційна діяльність (цілевизначення; планування; організація роботи; самоконтроль, рефлексія). Пізнавальна діяльність (визначення в повідомленнях важливих і другорядних деталей; характеристика емоційного стану співрозмовників (героїв літературного твору); аналіз ситуацій віртуального спілкування; добір та аналіз прикладів спілкування з елементами дискримінації (цькування); аналіз лексики, що перешкоджає гармонійному спілкуванню; моделювання гармонійного віртуального спілкування; моделювання обговорення актуальної проблеми в чаті тощо). Текстова діяльність (написання й аналіз тексту повідомлення, визначення головних і другорядних деталей; написання порад щодо уникнення ризиків онлайн-спілкування); Мовленнєва діяльність (дискутування на обрану тему (проблему) тощо).</p>

	- <i>взаємодіє</i> з іншими в цифровому просторі, дбаючи про власну кібербезпеку.			
		10	Повторення в кінці року	
Соціокультурна змістова лінія (Компетентнісний потенціал)				
№ п/п	Очікувані результати	Зміст навчального предмета		Види навчальної діяльності
1.	<p>Очікувані результати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Здійснює усну й письмову комунікацію на основі знання функцій мови, ресурсів (словника, граматики) і норм рідної мови, особливостей основних стилів і жанрів мовлення, типів мовної взаємодії; - розрізняє відому й частково нову для себе інформацію; - здобуває й опрацьовує інформацію з різноманітних (друкованих та цифрових, зокрема аудіо-візуальних) джерел, критично осмислює її й використовує в усній та письмовій взаємодії для обстоювання власних поглядів, переконань, суспільних і національних цінностей; - знаходить у почутому повідомленні 	<p>Компетентність: Вільне володіння державною мовою <i>Пропонований зміст:</i> Українська мова як чинник національної та громадянської ідентичності. Ресурси мови для здійснення ефективної комунікації. Українська мова як вища цінність для українського народу. Мовні обов'язки громадянина України. Роль мовної норми у становленні мовної особистості. Роль мови у державотворенні й становленні громадянина. Мова – ефективний засіб самовираження особистості.</p>		<p>Види навчальної діяльності: <i>Пізнавальна діяльність</i> (пошук інформації про мовний досвід в розвинених країнах світу; зіставлення змісту прочитаного з власними ціннісними орієнтаціями; оцінювання інформації крізь призму власного життєвого досвіду; формулювання своєї думки, ставлення до проблем державної мови в Україні тощо). <i>Текстова діяльність</i> (аналіз текстів; формулювання припущень у процесі обговорення мовних проблем; редагування тексту тощо). <i>Мовленнєва діяльність</i> (читання текстів художньої прози українською мовою; обговорення проблем української мови в українському суспільстві; обговорення мовних обов'язків громадян України; формулювання власної думки щодо прочитаного й обстоювання її</p>

	<p>відповіді на визначену тему;</p> <ul style="list-style-type: none"> - відповідально використовує мовні засоби для досягнення особистих і суспільних цілей у різних життєвих ситуаціях (навчальних, професійних тощо), творчого самовираження, спираючись на особливості міжкультурної комунікації та на досвід комунікації державною мовою; - спілкується українською мовою в усіх сферах суспільного життя; - відповідально ставиться до мовних обов'язків громадян України; - дотримується культури мовлення та норм мовленнєвого етикету; - визначає спільне й різне в повідомленнях інших осіб; - визначає мету повідомлення на мовну тему. 		<p>тощо).</p>
2.	<p>Очікувані результати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Висловлює думки, почуття, погляди рідною/іноземними мовами усно й письмово; - використовує власний мовленнєвий досвід для вивчення іноземних мов; - пояснює роль/значення мовних явищ та системи понять, за допомогою яких формується картина світу носіїв 	<p>Компетентність: Здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами</p> <p><i>Пропонований зміст:</i></p> <p>Рідна мова як чинник етнокультурної ідентичності. Іноземні мови як ефективний засіб розширення картини світу; набуття читацького досвіду.</p>	<p>Види навчальної діяльності:</p> <p>Пізнавальна діяльність <i>(формулювання припущень щодо важливості знань рідної/іноземних мов для загального розвитку людини; пошук інформації про мовне співіснування в розвинених країнах світу; зіставлення змісту прочитаного з власними ціннісними орієнтаціями; оцінювання інформації крізь призму власного життєвого досвіду тощо).</i></p> <p>Текстова діяльність <i>(добір та</i></p>

	<p>іноземної мови; - використовує іноземні мови для розширення читацького досвіду; - дотримується культури спілкування, прийнятої в сучасному світі, поважає культурні та особистісні відмінності учасників спілкування; - виявляє розуміння й емпатію до співрозмовників.</p>		<p><i>опрацювання текстів; аналіз текстів; редагування тексту тощо).</i> Мовленнєва діяльність (читання уривків художньої прози рідною/іноземною мовами, порівняння окремих елементів; обговорення проблем міжетнічної комунікації в українському суспільстві; висловлення власної думки щодо прочитаного й обстоювання її тощо).</p>
3.	<p>Очікувані результати: - Застосовує математичні знання й методи для розв'язання широкого спектра проблем у повсякденному житті; - моделює процеси й ситуації із застосуванням математичного апарату; - виявляє закономірності, щоб правильно обрати спосіб розв'язання проблеми; - установлює причинно-наслідкові зв'язки; - виокремлює головну й другорядну інформацію; - логічно обґрунтовує висловлену думку; - перетворює інформацію з однієї форми в іншу; - усвідомлює ролі математичних знань</p>	<p>Математична компетентність: <i>Пропонований зміст:</i> Математика як мистецтво пояснення. Роль математики в розвитку цивілізації. Досліджувати математику – значить здійснювати відкриття і робити припущення.</p>	<p>Види навчальної діяльності: Пізнавальна діяльність (установлення причинно-наслідкових зв'язків у різноманітних ситуаціях; виокремлення головної й другорядної інформації; формулювання визначення; логічне обґрунтування висловленої думки; перетворення інформації з однієї форми в іншу тощо).</p>

	і вмінь в особистому й суспільному житті людини.		
4.	<p>Очікувані результати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Застосовує знання для пояснення світу природи; - досліджує природу, формулює висновки на основі отриманої інформації; - розуміє зміни, спричинені людською діяльністю; - висловлює припущення у процесі пояснення змін, спричинених людською діяльністю; - описує процеси власної діяльності з використанням мовних і мовленнєвих засобів. 	<p>Компетентність: Компетентності в галузі природничих наук, техніки й технологій</p> <p><i>Пропонований зміст:</i> Різноманітний світ природи. Вплив діяльності людини на природний світ. Сучасні технології.</p>	<p>Види навчальної діяльності: Пізнавальна діяльність (пояснення світу природи, його будови; формулювання висновків про різноманітність природи; формулювання запитань до тексту про технічний прогрес тощо). Текстова діяльність (аналіз тексту про розвиток технологій тощо). Мовленнєва діяльність (дискусія про вплив сучасних технологій на розмаїття світу природи тощо).</p>
5.	<p>Реагує на зміни, долає труднощі;</p> <ul style="list-style-type: none"> - адекватно сприймає нові ідеї, продукує свої; - ініціює зміни у близькому середовищі (клас, заклад освіти, родина, громада тощо); - визначає і ставить перед собою цілі, мотивує себе до інноваційності; - проявляє емпатію в оточенні однолітків і старших людей; - вдається до активних дій у житті школи, населеного пункту; - нестандартно розв'язує проблеми; - пропонує оригінальні 	<p>Тема: Інноваційність</p> <p><i>Пропонований зміст:</i> Сутність інновацій і значення їх для людини й суспільства. Інноватори – люди, що здатні змінити світ. Риси успішного інноватора (допитливість, співробітництво, асоціативне/інтегративне мислення, схильність до активних дій та експериментування). Емпатія як здатність бачити й розуміти внутрішній світ</p>	<p>Види навчальної діяльності: Пізнавальна діяльність (пошук інформації про інновації й інноваторів; моделювання образу інноватора; формулювання своєї думки, ставлення до інноваційних проблем тощо). Текстова діяльність (аналіз тексту про інновації, обґрунтування інноваційності, написання висновків тощо). Мовленнєва діяльність (переказування тексту про людей-інноваторів; читання тексту про інновації, що змінили світ; дискусія</p>

	альтернативи; - піддає сумніву усталені думки, дії, уявлення; - вносить пропозиції щодо покращення роботи (дозвілля тощо); - проявляє інтерес до проблем класу, школи.	іншої людини.	на тему «Чи все нове є інноваційним?»; написання есе («Інновації XXI століття», «Кого я вважаю інноватором нашого часу», «Як проявити емпатію», «Яких інновацій бракує нам сьогодні»).
6.	Очікувані результати: - Розуміє суть екологічних проблем; - дотримується правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів; - усвідомлює екологічні основи природокористування; - дотримується правил ощадливого природокористування, здорового способу життя.	Тема: Екологічна компетентність <i>Пропонований зміст:</i> Суть екологічних проблем. Екологічні проблеми мого краю. Здоров'я і здоровий спосіб життя – важливі людські цінності. Залежність здоров'я людини від стану екології.	Види навчальної діяльності: Пізнавальна діяльність (критичний аналіз інформації; пошук інформації про екологію рідного краю; визначення й формулювання проблеми, покладеної в основу тексту). аналіз ухвалених рішень місцевої влади з питань екології; формулювання своєї думки, ставлення до екологічних проблем тощо). Мовленнєва діяльність (читання з розумінням тексту на екологічну тему; переказування (стисло, докладне, вільне, творче) тексту на тему екології; висловлення власної думки (усно й письмово) щодо гострої проблеми екології; обґрунтування своїх думок у процесі дискусії тощо). Текстова діяльність (аналіз текстів на екологічну тематику).
7.	Очікувані результати: - Володіє способами діяльності	Тема: Інформаційно-Комунікативна компетентність,	Види навчальної діяльності: Пізнавальна діяльність (пошук та

	<p>стосовно інформації в навчальних предметах, освітній діяльності, в довіллі;</p> <ul style="list-style-type: none"> - володіє сучасними засобами інформації й інформаційними технологіями; - здійснює пошук, аналізує й добирає необхідну інформацію, а також перетворює, зберігає й захищає її; - використовує цифрові технології для свого загального розвитку й для спілкування; - безпечно й етично застосовує інформаційно-комунікаційні засоби в навчанні й життєвих ситуаціях. 	<p><i>Пропонований зміст:</i> Сучасні інформаційні ресурси. Пошукові програми. Елементи інформаційної грамотності. Цифрові технології як засіб комунікації. Мережеві спільноти. Правила віртуального етикету.</p>	<p><i>опрацювання інформації відповідно до поставленого завдання; добір інформації на визначену тему; збереження інформації; використання інформаційних джерел у процесі виконання домашнього завдання, підготовки проекту тощо).</i></p>
8.	<p>Очікувані результати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Мотивує себе на навчання впродовж життя; - ставить перед собою цілі; - планує роботу над досягненням цілей; - використовує ефективні методи і прийоми учіння; - аналізує власні помилки й досягнення; - працює індивідуально і в колективі; - ділиться результатами з іншими. 	<p>Тема: Навчання впродовж життя. <i>Пропонований зміст:</i> Оргдіяльнісні вміння: мотивування, цілевизначення, планування, досягнення цілей, рефлексія. Раціональний розподіл часу. Боротьба з відкладанням на потім. Навчання як засіб самовдосконалення.</p>	<p>Види навчальної діяльності: <i>Пізнавальна діяльність</i> (добір та опрацювання інформації про роль навчання впродовж життя). <i>Організаційна діяльність</i> (добір мотивацій для самонавчання; поставлення цілей (малих і великих); складання плану на день, тиждень, місяць; здійснення рефлексії тощо). <i>Текстова діяльність</i> (написання есе «Що означає раціональний розподіл часу?»).</p>
9.	<p>Очікувані результати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Поважає людину, її гідність і права; 	<p>Тема: Громадянська компетентність <i>Пропонований зміст:</i></p>	<p>Види навчальної діяльності: <i>Пізнавальна діяльність</i> (критичне використання інформації соціально-</p>

<ul style="list-style-type: none"> - висловлюється з повагою про українське суспільство; - проявляє відкритість і повагу до інших думок, культур, переконань, поглядів; - критично оцінює тексти соціально-політичного змісту; - ефективно вибудовує комунікацію, аргументовано і грамотно висловлює власну думку щодо взаємин, різноманітних життєвих явищ, реалізації громадянських прав й обов'язків, суспільно-політичних подій тощо; - реалізовує громадянські права й обов'язки: знаходить способи розв'язання суспільно важливих питань, захищає й утврджує соціально прийнятні і схвалені норми поведінки, бере участь у подіях суспільно-політичного життя; - виявляє почуття патріотизму, гордості за свою країну, поваги до її історії, культурних та історичних пам'яток; - володіє емоційно позитивним прийняттям своєї національної ідентичності; - виявляє почуття власної гідності й поваги до інших громадян; - поважає українську мову, 	<p>Ознаки нашої держави. Українська мова як державна мова українського народу. Державні символи, цінності, державні свята. Повага до людини, її гідності та прав. Права й обов'язки громадянина відповідно до вікового статусу. Цінність родини. Суть понять «громадянин», «гідність», «цінність», «право», «громадянське суспільство», «демократія», «свободи», «обов'язки», «участь». Скарбниця культурних надбань української нації й людства. Суспільний устрій України. Роль і функції суспільних установ, інститутів. Культурні й духовні цінності українського народу. Моя громадянська роль у суспільстві. Повага до людини. Гармонія в суспільстві.</p>	<p><i>політичного змісту; пропонування способів розв'язання суспільно важливих питань; добір і застосування стратегій розв'язання конфліктів відповідно до різних ситуацій; з'ясування лексичного значення слів «громадянин», «особистість», «гідність», «права», «демократія», «громадянство», «цінність», «активність», «ініціативність»; формулювання своєї думки, ставлення до проблем громади, держави тощо).</i> Текстова діяльність (опрацювання текстів про людську гідність, повагу до людини та її прав, цінність родини, обов'язки громадянина, культурні й духовні цінності; написання есе («Як стати активним громадянином?», «Кроки до набуття впевненості в собі», «Чому важливо бути відповідальним?», «Мої громадянські інтереси», «Мої сильні й слабкі сторони», «Коли мій голос (слово) має значення» тощо). Мовленнєва діяльність (усне висловлення власної думки на запропоновану тему).</p>
--	--	---

	<p>українські закони, правові норми;</p> <ul style="list-style-type: none"> - повсякденно спілкується українською мовою; - виявляє повагу до думки, життєвого вибору сучасної людини, її можливості зберегти свою індивідуальність. 		
10.	<p>Очікувані результати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Виявляє повагу до інших, приймає інакшість (толерантність); - ідентифікує себе з певною соціальною групою; - володіє навичками самоорганізації; - конструктивно співпрацює в колективі, співпереживає; - долає стрес і діє впевнено в конфліктних ситуаціях, зокрема пов'язаних із різними проявами дискримінації; - дбайливо ставиться до особистого, соціального й фізичного добробуту та здоров'я; - дотримується здорового способу життя; - дотримується правил поведінки й спілкування, що є загальноприйнятими в різних спільнотах і середовищах та 	<p>Тема: Соціальна компетентність</p> <p><i>Пропонований зміст:</i></p> <p>Соціально-політичний устрій України.</p> <p>Сутність понять «соціальна роль», «соціальна культура», «соціальна активність».</p> <p>Уміння жити, взаємодіяти з іншими людьми (рідними, близькими, у шкільному колективі, у команді).</p> <p>Належність людини до певної соціальної спільноти.</p> <p>Аспекти власного здоров'я, облаштування побуту</p> <p>Сформованість гігієнічних навичок.</p> <p>Особливості сучасного ринку праці.</p> <p>Норми й етика трудових взаємовідносин, навички самоорганізації.</p> <p>Соціальні настанови, тобто фіксоване оцінне ставлення</p>	<p>Види навчальної діяльності:</p> <p>Пізнавальна діяльність (<i>критичне опрацювання інформації соціального змісту; з'ясування змісту понять «соціальна роль», «соціальна культура», «соціальна активність»; добір та аналіз способів розв'язання суспільно важливих питань; добір і застосування стратегій розв'язання конфліктів відповідно до різних ситуацій; формулювання своєї думки, ставлення до соціальних проблем тощо</i>).</p> <p>Текстова діяльність (<i>написання есе («Як облаштувати власний побут», «Який спосіб життя називають здоровим», «Здоров'я людини – цінний капітал», «Моральні цінності мого суспільства», «Що єднає родину», «Вчинки, варті захоплення», «Гідність людини як моральна цінність»); читання, переказування та аналіз текстів тощо</i>).</p>

	<p>ґрунтуються на спільних моральних цінностях.</p>	<p>до людини, організації, події, явища, вчинку. Переконання як цілісна характеристика особистості, що відображає її усвідомлене самовизначення в соціальному світі, самоідентифікацію з певною соціальною групою, готовність до соціальних вчинків.</p>	<p>Мовленнєва діяльність (усне висловлення власної думки на суспільно важливу тему тощо).</p>
<p>11.</p>	<p>Очікувані результати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Виявляє інтерес до опанування культурних і мистецьких здобутків України та світу; - шанобливо ставиться до культурних традицій українців, представників корінних народів і національних меншин України, інших країн і народів; - розуміє й поціновує творчі способи вираження й передавання ідей і смислів у різних культурах через різні види мистецтва й інші культурні форми; - виражає власні ідеї, почуття засобами культури й мистецтва. 	<p>Тема: Культурна компетентність</p> <p>Культурні й мистецькі здобутки України й світу. Культурні традиції українців, корінних народів і національних меншин, що живуть в Україні. Шляхи і способи проведення вільного часу, що культурно й духовно збагачують особистість. Роль культури у розвитку особистості.</p>	<p>Види навчальної діяльності:</p> <p>Пізнавальна діяльність (критичний аналіз інформації; пошук інформації про творчі способи вираження й передавання ідей і смислів у різних культурах; формулювання й обґрунтування своїх думок під час дискусії на тему культури мовленнєвої поведінки у соцімережах; формулювання своєї думки, ставлення до проблем культури; аналіз ухвалених рішень місцевої влади з питань культури тощо).</p> <p>Мовленнєва діяльність (читання й осмислення текстів на культурну тематику; переказування (стисле, докладне, вільне, творче) тексту на тему культури; висловлення власної думки (усно й письмово) щодо способів проведення дозвілля тощо).</p> <p>Текстова діяльність (опрацювання</p>

			<i>текстів, присвячених українській культурі; визначення й формулювання проблеми, покладеної в основу тексту).</i>
12.	<p>Очікувані результати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Аналізує фінансові проблеми і знає способи розв'язання їх; - бере відповідальність за власні рішення й дії; - планує своє життя і способи заробляння грошей; - виявляє інтерес до фінансових проблем у родині; - володіє навичками ощадливості; - планує витрати відповідно до фінансових можливостей; - пропонує підприємницькі ідеї й способи реалізації їх; - виявляє активність в усіх сферах життєдіяльності; - працює в команді заради планування і здійснення проектів, що мають культурну, суспільну й фінансову цінність. 	<p>Тема: Підприємливість і фінансова грамотність <i>Пропонований зміст:</i> Функції грошей. Фінансові проблеми, ставлення до них і способи розв'язання. Способи заробляння грошей. Джерела збільшення доходу. Уникнення боргів. Ощадливість. Риси підприємництва. Відповідальність за свої фінанси.</p>	<p>Види навчальної діяльності: Пізнавальна діяльність <i>(формулювання своєї думки, ставлення до проблем культури; критичний аналіз інформації про способи заробляння грошей; пошук інформації про джерела збільшення доходів; аналіз фінансових ризиків тощо).</i> Мовленнєва діяльність <i>(переказування (стисле, докладне, вільне, творче) тексту на тему підприємливості; висловлення власної думки (усно й письмово) щодо фінансових проблем і способів розв'язання їх; логічне обґрунтування своїх думок під час дискусії на тему ощадливості; обговорення проблеми ставлення до грошей тощо).</i> Текстова діяльність <i>(читання й обговорення текстів на фінансову тематику; визначення й формулювання проблеми, покладеної в основу тексту тощо).</i></p>

Критерії оцінювання результатів навчання (аудіювання) з мовно-літературної галузі учнів 5-х класів

Загальний результат	Початковий рівень	Середній рівень	Достатній рівень	Високий рівень

<p>Сприймає усну інформацію [МОВ 1.1]</p>	<p>Час від часу слухає монологічні/діалогічні висловлювання, зважаючи на мету та умови спілкування, особливості текстів (зокрема художніх текстів, медіатекстів) [6 МОВ 1.1.1-1]</p> <p>Невичерпно відповідає на запитання за змістом почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту) [6 МОВ 1.1.2-1]</p> <p>Інколи розуміє та відтворює зміст почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту), толерантно реагує, використовуючи формули мовного етикету, етично висловлює власне ставлення до почутого [6 МОВ 1.1.2-2]</p> <p>У разі потреби неграмотно перепитує співрозмовника для уточнення деталей [6 МОВ 1.1.2-3]</p> <p>Неохоче виявляє і відтворює прихований зміст повідомлення</p>	<p>Не завжди уважно слухає монологічні/діалогічні висловлювання, зважаючи на мету та умови спілкування, особливості текстів (зокрема художніх текстів, медіатекстів) [6 МОВ 1.1.1-1]</p> <p>Рідко вичерпно відповідає на запитання за змістом почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту) [6 МОВ 1.1.2-1]</p> <p>Рідко розуміє та відтворює зміст почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту), толерантно реагує, використовуючи формули мовного етикету, етично висловлює власне ставлення до почутого [6 МОВ 1.1.2-2]</p> <p>У разі потреби не завжди грамотно перепитує співрозмовника для уточнення деталей [6 МОВ 1.1.2-3]</p> <p>Несистематично виявляє і відтворює прихований</p>	<p>Зазвичай уважно слухає монологічні/діалогічні висловлювання, зважаючи на мету та умови спілкування, особливості текстів (зокрема художніх текстів, медіатекстів) [6 МОВ 1.1.1-1]</p> <p>Вичерпно відповідає на запитання за змістом почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту) [6 МОВ 1.1.2-1]</p> <p>Часто розуміє та відтворює зміст почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту), толерантно реагує, використовуючи формули мовного етикету, етично висловлює власне ставлення до почутого [6 МОВ 1.1.2-2]</p> <p>У разі потреби грамотно перепитує співрозмовника для уточнення деталей [6 МОВ 1.1.2-3]</p> <p>Часто виявляє і відтворює</p>	<p>Завжди уважно слухає монологічні/діалогічні висловлювання, зважаючи на мету та умови спілкування, особливості текстів (зокрема художніх текстів, медіатекстів) [6 МОВ 1.1.1-1]</p> <p>Максимально вичерпно відповідає на запитання за змістом почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту) [6 МОВ 1.1.2-1]</p> <p>Відмінно розуміє та відтворює зміст почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту), толерантно реагує, використовуючи формули мовного етикету, етично висловлює власне ставлення до почутого [6 МОВ 1.1.2-2]</p> <p>Завжди грамотно перепитує співрозмовника для уточнення деталей [6 МОВ 1.1.2-3]</p> <p>Охоче виявляє і відтворює прихований зміст</p>
---	---	--	---	---

	<p>(зокрема художнього тексту, медіатексту), розрізняючи невербальні засоби (інтонацію, силу голосу, логічні наголоси, темп, паузи, міміку, жести, пози), використані для передачі прихованого змісту [6 МОВ 1.1.3-1]</p>	<p>зміст повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту), розрізняючи невербальні засоби (інтонацію, силу голосу, логічні наголоси, темп, паузи, міміку, жести, пози), використані для передачі прихованого змісту [6 МОВ 1.1.3-1]</p>	<p>прихований зміст повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту), розрізняючи невербальні засоби (інтонацію, силу голосу, логічні наголоси, темп, паузи, міміку, жести, пози), використані для передачі прихованого змісту [6 МОВ 1.1.3-1]</p>	<p>повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту), розрізняючи невербальні засоби (інтонацію, силу голосу, логічні наголоси, темп, паузи, міміку, жести, пози), використані для передачі прихованого змісту [6 МОВ 1.1.3-1]</p>
--	---	--	---	--

<p>Перетворює інформацію з почутого повідомлення в різні форми повідомлень [МОВ 1.2]</p>	<p>Час від часу стисло переказує зміст почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту), підпорядковуючи намір висловлення темі та основній думці [6 МОВ 1.2.1-1] Інколи вибірково переказує зміст почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту) [6 МОВ 1.2.1-2] Інколи перефразовує деякі репліки в діалозі [6 МОВ 1.2.1-3] Неохоче самостійно складає простий план почутого [6 МОВ 1.2.2-1] Без сторонньої допомоги не використовує елементи конспектування (зокрема визначає ключові слова та фрази в почутому повідомленні) [6 МОВ 1.2.2-2] Час від часу відтворює основні думки і факти, окремі висловлювання персонажів у літературному творі, що розкривають зміст почутого повідомлення</p>	<p>Не завжди стисло переказує зміст почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту), підпорядковуючи намір висловлення темі та основній думці [6 МОВ 1.2.1-1] Несистематично вибірково переказує зміст почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту) [6 МОВ 1.2.1-2] З допомогою вчителя перефразовує репліки в діалозі [6 МОВ 1.2.1-3] Рідко самостійно складає простий план почутого [6 МОВ 1.2.2-1] Не завжди використовує елементи конспектування (зокрема визначає ключові слова та фрази в почутому повідомленні) [6 МОВ 1.2.2-2] Недосконало відтворює основні думки і факти, окремі висловлювання персонажів у літературному творі, що розкривають зміст почутого повідомлення [6 МОВ 1.2.2-3] Несистематично</p>	<p>Зазвичай стисло переказує зміст почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту), підпорядковуючи намір висловлення темі та основній думці [6 МОВ 1.2.1-1] Часто вибірково переказує зміст почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту) [6 МОВ 1.2.1-2] У разі потреби перефразовує деякі репліки в діалозі [6 МОВ 1.2.1-3] Зазвичай самостійно складає простий план почутого [6 МОВ 1.2.2-1] Демонструє прогрес у використанні елементів конспектування (зокрема визначає ключові слова та фрази в почутому повідомленні) [6 МОВ 1.2.2-2] Може відтворювати основні думки і факти, окремі висловлювання персонажів у літературному творі, що розкривають зміст</p>	<p>Завжди стисло переказує зміст почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту), підпорядковуючи намір висловлення темі та основній думці [6 МОВ 1.2.1-1] Відмінно вибірково переказує зміст почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту) [6 МОВ 1.2.1-2] Постійно перефразовує репліки в діалозі [6 МОВ 1.2.1-3] Охоче самостійно складає простий план почутого [6 МОВ 1.2.2-1] Завжди використовує елементи конспектування (зокрема визначає ключові слова та фрази в почутому повідомленні) [6 МОВ 1.2.2-2] Досконало відтворює основні думки і факти, окремі висловлювання персонажів у літературному творі, що розкривають зміст почутого повідомлення [6 МОВ 1.2.2-3] Систематично унаочнює</p>
--	---	---	---	---

	<p>[6 МОВ 1.2.2-3] Інколи унаочнює та візуалізує почуте повідомлення (самостійно або з допомогою інших осіб), використовуючи різні засоби (малюнки, схеми, таблиці, комікси тощо) для відтворення змісту, структурування інформації [6 МОВ 1.2.3-1] Непередає з використання окремих способів і засобів візуалізації враження від почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту) [6 МОВ 1.2.3-2]</p>	<p>унаочнює та візуалізує почуте повідомлення (самостійно або з допомогою інших осіб), використовуючи різні засоби (малюнки, схеми, таблиці, комікси тощо) для відтворення змісту, структурування інформації [6 МОВ 1.2.3-1] Рідко передає з використання окремих способів і засобів візуалізації враження від почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту) [6 МОВ 1.2.3-2]</p>	<p>почутого повідомлення [6 МОВ 1.2.2-3] Під керівництвом учителя унаочнює та візуалізує почуте повідомлення (самостійно або з допомогою інших осіб), використовуючи різні засоби (малюнки, схеми, таблиці, комікси тощо) для відтворення змісту, структурування інформації [6 МОВ 1.2.3-1] Зазвичай передає з використання окремих способів і засобів візуалізації враження від почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту) [6 МОВ 1.2.3-2]</p>	<p>та візуалізує почуте повідомлення (самостійно або з допомогою інших осіб), використовуючи різні засоби (малюнки, схеми, таблиці, комікси тощо) для відтворення змісту, структурування інформації [6 МОВ 1.2.3-1] Відмінно передає з використання окремих способів і засобів візуалізації враження від почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту) [6 МОВ 1.2.3-2]</p>
--	--	--	--	--

<p>Виокремлює усну інформацію [МОВ 1.3]</p>	<p>Не знаходить у почутому повідомленні (зокрема художньому тексті, медіатексті) відповіді на поставлені запитання [6 МОВ 1.3.1-1] Час від часу розрізняє відому і нову для себе інформацію [6 МОВ 1.3.1-2] Ніколи не визначає ключові слова в почутому повідомленні (зокрема художньому тексті, медіатексті) [6 МОВ 1.3.1-3]</p>	<p>Не завжди знаходить у почутому повідомленні (зокрема художньому тексті, медіатексті) відповіді на поставлені запитання [6 МОВ 1.3.1-1] Рідко розрізняє відому і нову для себе інформацію [6 МОВ 1.3.1-2] З допомогою вчителя визначає ключові слова в почутому повідомленні (зокрема художньому тексті, медіатексті) [6 МОВ 1.3.1-3]</p>	<p>Зазвичай знаходить у почутому повідомленні (зокрема художньому тексті, медіатексті) відповіді на поставлені запитання [6 МОВ 1.3.1-1] Часто розрізняє відому і нову для себе інформацію [6 МОВ 1.3.1-2] Намагається визначити ключові слова в почутому повідомленні (зокрема художньому тексті, медіатексті) [6 МОВ 1.3.1-3]</p>	<p>Завжди знаходить у почутому повідомленні (зокрема художньому тексті, медіатексті) відповіді на поставлені запитання [6 МОВ 1.3.1-1] Систематично розрізняє відому і нову для себе інформацію [6 МОВ 1.3.1-2] Відмінно визначає ключові слова в почутому повідомленні (зокрема художньому тексті, медіатексті) [6 МОВ 1.3.1-3]</p>
---	---	---	---	--

<p>Аналізує та інтерпретує усну інформацію [МОВ 1.4]</p>	<p>Інколи формулює тему та ідею почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту) [6 МОВ 1.4.1-1] Час від часу визначає основну і другорядну інформацію, мікротеми, важливі деталі в почутому повідомленні (зокрема художньому тексті, медіатексті) [6 МОВ 1.4.1-2] З труднощами визначає спільне і різне в повідомленнях інших осіб [6 МОВ 1.4.2-1] Неохоче вказує на конструктивні думки, критично і толерантно ставлячись до різних поглядів [6 МОВ 1.4.2-2] Інколи правильно характеризує особливості форми усного повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту), зумовлені змістом [6 МОВ 1.4.3.-1] Час від часу визначає основну мету почутого</p>	<p>Рідко формулює тему та ідею почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту) [6 МОВ 1.4.1-1] З допомогою вчителя визначає основну і другорядну інформацію, мікротеми, важливі деталі в почутому повідомленні (зокрема художньому тексті, медіатексті) [6 МОВ 1.4.1-2] Несистематично визначає спільне і різне в повідомленнях інших осіб [6 МОВ 1.4.2-1] Не завжди вказує на конструктивні думки, критично і толерантно ставлячись до різних поглядів [6 МОВ 1.4.2-2] Рідко правильно характеризує особливості форми усного повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту), зумовлені змістом [6 МОВ 1.4.3.-1] Не завжди визначає</p>	<p>Часто формулює тему та ідею почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту) [6 МОВ 1.4.1-1] Зазвичай визначає основну і другорядну інформацію, мікротеми, важливі деталі в почутому повідомленні (зокрема художньому тексті, медіатексті) [6 МОВ 1.4.1-2] Часто визначає спільне і різне в повідомленнях інших осіб [6 МОВ 1.4.2-1] Зазвичай вказує на конструктивні думки, критично і толерантно ставлячись до різних поглядів [6 МОВ 1.4.2-2] Майже правильно характеризує особливості форми усного повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту), зумовлені змістом [6 МОВ 1.4.3.-1] Часто визначає основну мету почутого [6 МОВ 1.4.4-1]</p>	<p>Уміло формулює тему та ідею почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту) [6 МОВ 1.4.1-1] Завжди визначає основну і другорядну інформацію, мікротеми, важливі деталі в почутому повідомленні (зокрема художньому тексті, медіатексті) [6 МОВ 1.4.1-2] Систематично визначає спільне і різне в повідомленнях інших осіб [6 МОВ 1.4.2-1] Охоче вказує на конструктивні думки, критично і толерантно ставлячись до різних поглядів [6 МОВ 1.4.2-2] Максимально правильно характеризує особливості форми усного повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту), зумовлені змістом [6 МОВ 1.4.3.-1] Завжди визначає основну мету почутого</p>
--	--	--	---	--

	<p>[6 МОВ 1.4.4-1] На основі визначеної мети не прогнозує перебіг подальшої комунікації та/або її результат [6 МОВ 1.4.4-2] Аргументовано не зіставляє почуте із життєвим досвідом [6 МОВ 1.4.5-1] Ніколи не виявляє взаємозв'язок змісту або інших компонентів літературного твору (цитат, уривків, епізодів, вчинків персонажів тощо) із власними потребами для особистісного розвитку [6 МОВ 1.4.5-2] Час від часу розпізнає наявні в почутому повідомленні (зокрема художньому тексті, медіатексті) факти, судження та аргументи [6 МОВ 1.4.6-1] Не правильно формулює запитання, щоб уточнити розуміння почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту)[6 МОВ 1.4.6-2]</p>	<p>основну мету почутого [6 МОВ 1.4.4-1] На основі визначеної мети під керівництвом учителя прогнозує перебіг подальшої комунікації та/або її результат [6 МОВ 1.4.4-2] Аргументовано частково зіставляє почуте із життєвим досвідом [6 МОВ 1.4.5-1] Не завжди виявляє взаємозв'язок змісту або інших компонентів літературного твору (цитат, уривків, епізодів, вчинків персонажів тощо) із власними потребами для особистісного розвитку [6 МОВ 1.4.5-2] Рідко розпізнає наявні в почутому повідомленні (зокрема художньому тексті, медіатексті) факти, судження та аргументи [6 МОВ 1.4.6-1] З допомогою вчителя формулює запитання, щоб уточнити розуміння почутого повідомлення (зокрема художнього</p>	<p>На основі визначеної мети намагається прогнозувати перебіг подальшої комунікації та/або її результат [6 МОВ 1.4.4-2] Зазвичай аргументовано зіставляє почуте із життєвим досвідом [6 МОВ 1.4.5-1] Часто виявляє взаємозв'язок змісту або інших компонентів літературного твору (цитат, уривків, епізодів, вчинків персонажів тощо) із власними потребами для особистісного розвитку [6 МОВ 1.4.5-2] Добре розпізнає наявні в почутому повідомленні (зокрема художньому тексті, медіатексті) факти, судження та аргументи [6 МОВ 1.4.6-1] Майже правильно формулює запитання, щоб уточнити розуміння почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту)[6 МОВ 1.4.6-2]</p>	<p>[6 МОВ 1.4.4-1] На основі визначеної мети прогнозує перебіг подальшої комунікації та/або її результат [6 МОВ 1.4.4-2] Аргументовано зіставляє почуте із життєвим досвідом [6 МОВ 1.4.5-1] Завжди виявляє взаємозв'язок змісту або інших компонентів літературного твору (цитат, уривків, епізодів, вчинків персонажів тощо) із власними потребами для особистісного розвитку [6 МОВ 1.4.5-2] Відмінно розпізнає наявні в почутому повідомленні (зокрема художньому тексті, медіатексті) факти, судження та аргументи [6 МОВ 1.4.6-1] Правильно формулює запитання, щоб уточнити розуміння почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту)[6 МОВ 1.4.6-2]</p>
--	--	--	--	--

		тексту, медіатексту)[6 МОВ 1.4.6-2]		
--	--	--	--	--

<p>Оцінює усну інформацію [МОВ 1.5]</p>	<p>Ніколи не обґрунтовує достовірність, повноту інформації, у разі потреби звертаючись до відповідних джерел, доречно цитуючи окремі фрагменти почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту тощо) [6 МОВ 1.5.1-1]</p> <p>Час від часу характеризує почуте повідомлення (зокрема художній текст, медіатекст) з погляду основних правил спілкування, дотримується їх [6 МОВ 1.5.1-2]</p> <p>Інколи вказує на окремі особливості, що сприяють або заважають ефективній комунікації в конкретній ситуації спілкування [6 МОВ 1.5.2-1]</p> <p>Не характеризує вплив окремих деталей, зокрема художніх, на сприйняття слухачем (адресатом) змісту почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту) [6 МОВ 1.5.3-1]</p>	<p>Недосконало обґрунтовує достовірність, повноту інформації, у разі потреби звертаючись до відповідних джерел, доречно цитуючи окремі фрагменти почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту тощо) [6 МОВ 1.5.1-1]</p> <p>Під керівництвом учителя характеризує почуте повідомлення (зокрема художній текст, медіатекст) з погляду основних правил спілкування, дотримується їх [6 МОВ 1.5.1-2]</p> <p>Не завжди вказує на окремі особливості, що сприяють або заважають ефективній комунікації в конкретній ситуації спілкування [6 МОВ 1.5.2-1]</p> <p>Несистематично характеризує вплив окремих деталей, зокрема художніх, на сприйняття слухачем (адресатом) змісту почутого повідомлення (зокрема</p>	<p>Намагається обґрунтовувати достовірність, повноту інформації, у разі потреби звертаючись до відповідних джерел, доречно цитуючи окремі фрагменти почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту тощо) [6 МОВ 1.5.1-1]</p> <p>Часто характеризує почуте повідомлення (зокрема художній текст, медіатекст) з погляду основних правил спілкування, дотримується їх [6 МОВ 1.5.1-2]</p> <p>Зазвичай вказує на окремі особливості, що сприяють або заважають ефективній комунікації в конкретній ситуації спілкування [6 МОВ 1.5.2-1]</p> <p>Частково характеризує вплив окремих деталей, зокрема художніх, на сприйняття слухачем (адресатом) змісту почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту) [6 МОВ 1.5.3-1]</p>	<p>Досконало обґрунтовує достовірність, повноту інформації, у разі потреби звертаючись до відповідних джерел, доречно цитуючи окремі фрагменти почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту тощо) [6 МОВ 1.5.1-1]</p> <p>Відмінно характеризує почуте повідомлення (зокрема художній текст, медіатекст) з погляду основних правил спілкування, дотримується їх [6 МОВ 1.5.1-2]</p> <p>Завжди вказує на окремі особливості, що сприяють або заважають ефективній комунікації в конкретній ситуації спілкування [6 МОВ 1.5.2-1]</p> <p>Систематично характеризує вплив окремих деталей, зокрема художніх, на сприйняття слухачем (адресатом) змісту почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту) [6 МОВ 1.5.3-1]</p>
---	---	--	---	---

		художнього тексту, медіатексту) [6 МОВ 1.5.3-1]		
--	--	---	--	--

<p>Висловлює та обстоює власні погляди, ідеї, переконання [МОВ 1.6]</p>	<p>Час від часу доброзичливо висловлює своє ставлення до думок інших осіб, зважаючи на неповноту або суперечливість почутої інформації [6 МОВ 1.6.1-1]</p> <p>Не наводить достатньо аргументів і прикладів на підтвердження власної позиції, використовуючи типові мовленнєві конструкції, доречні цитати з тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) для увиразнення власних поглядів, ідей, переконань [6 МОВ 1.6.2-1]</p> <p>Логічно не структурує власне повідомлення [6 МОВ 1.6.2-2]</p>	<p>Рідко доброзичливо висловлює своє ставлення до думок інших осіб, зважаючи на неповноту або суперечливість почутої інформації [6 МОВ 1.6.1-1]</p> <p>Наводить малу кількість аргументів і прикладів на підтвердження власної позиції, використовуючи типові мовленнєві конструкції, доречні цитати з тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) для увиразнення власних поглядів, ідей, переконань [6 МОВ 1.6.2-1]</p> <p>Не завжди логічно структурує власне повідомлення [6 МОВ 1.6.2-2]</p>	<p>Часто доброзичливо висловлює своє ставлення до думок інших осіб, зважаючи на неповноту або суперечливість почутої інформації [6 МОВ 1.6.1-1]</p> <p>Наводить один аргумент і приклад на підтвердження власної позиції, використовуючи типові мовленнєві конструкції, доречні цитати з тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) для увиразнення власних поглядів, ідей, переконань [6 МОВ 1.6.2-1]</p> <p>Зазвичай логічно структурує власне повідомлення [6 МОВ 1.6.2-2]</p>	<p>Завжди доброзичливо висловлює своє ставлення до думок інших осіб, зважаючи на неповноту або суперечливість почутої інформації [6 МОВ 1.6.1-1]</p> <p>Наводить достатньо аргументів і прикладів на підтвердження власної позиції, використовуючи типові мовленнєві конструкції, доречні цитати з тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) для увиразнення власних поглядів, ідей, переконань [6 МОВ 1.6.2-1]</p> <p>Уміло логічно структурує власне повідомлення [6 МОВ 1.6.2-2]</p>
---	---	---	--	---

<p>Використовує вербальні та невербальні засоби під час представлення своїх думок [МОВ 1.7]</p>	<p>Час від часу використовує вербальні та невербальні засоби для ефективної комунікації із співрозмовниками [6 МОВ 1.7.1-1] Не добирає без сторонньої допомоги стиль мовлення відповідно до мети, потреб і умов спілкування [6 МОВ 1.7.1-2] Не дотримується норм у виборі мовленнєвих засобів [6 МОВ 1.7.1-3] Інколи використовує окремі засоби художньої виразності у власному мовленні [6 МОВ 1.7.2-1]</p>	<p>Не завжди використовує вербальні та невербальні засоби для ефективної комунікації із співрозмовниками [6 МОВ 1.7.1-1] З допомогою вчителя добирає стиль мовлення відповідно до мети, потреб і умов спілкування [6 МОВ 1.7.1-2] Рідко дотримується норм у виборі мовленнєвих засобів [6 МОВ 1.7.1-3] Несистематично використовує окремі засоби художньої виразності у власному мовленні [6 МОВ 1.7.2-1]</p>	<p>Часто використовує вербальні та невербальні засоби для ефективної комунікації із співрозмовниками [6 МОВ 1.7.1-1] Без допомоги вчителя добирає стиль мовлення відповідно до мети, потреб і умов спілкування [6 МОВ 1.7.1-2] Зазвичай дотримується норм у виборі мовленнєвих засобів [6 МОВ 1.7.1-3] Частково використовує окремі засоби художньої виразності у власному мовленні [6 МОВ 1.7.2-1]</p>	<p>Максимально уміло використовує вербальні та невербальні засоби для ефективної комунікації із співрозмовниками [6 МОВ 1.7.1-1] Відмінно добирає стиль мовлення відповідно до мети, потреб і умов спілкування [6 МОВ 1.7.1-2] Завжди дотримується норм у виборі мовленнєвих засобів [6 МОВ 1.7.1-3] Систематично використовує окремі засоби художньої виразності у власному мовленні [6 МОВ 1.7.2-1]</p>
---	---	--	--	--

<p>Регулює власний емоційний стан [МОВ 1.8]</p>	<p>Інколи розповідає про власний емоційний стан, описуючи окремі відтінки настрою, почуттів, переживань тощо під час рефлексії власної діяльності або сприймання повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту)[6 МОВ 1.8.1-1]</p> <p>Час від часу регулює власні емоції під час презентації повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту), художньої декламації [6 МОВ 1.8.2-1]</p> <p>Не використовує без сторонньої допомоги потрібні вербальні та невербальні засоби для збагачення міжособистісної комунікації позитивними емоціями, створення комфортної атмосфери спілкування, спонукання співрозмовників до певних дій [6 МОВ 1.8.3-1]</p> <p>З труднощами наводить приклади з текстів</p>	<p>Не охоче розповідає про власний емоційний стан, описуючи окремі відтінки настрою, почуттів, переживань тощо під час рефлексії власної діяльності або сприймання повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту)[6 МОВ 1.8.1-1]</p> <p>Не завжди регулює власні емоції під час презентації повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту), художньої декламації [6 МОВ 1.8.2-1]</p> <p>Несистематично використовує потрібні вербальні та невербальні засоби для збагачення міжособистісної комунікації позитивними емоціями, створення комфортної атмосфери спілкування, спонукання співрозмовників до певних дій [6 МОВ 1.8.3-1]</p> <p>Рідко наводить приклади з текстів (зокрема художніх текстів,</p>	<p>Зазвичай розповідає про власний емоційний стан, описуючи окремі відтінки настрою, почуттів, переживань тощо під час рефлексії власної діяльності або сприймання повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту)[6 МОВ 1.8.1-1]</p> <p>Часто регулює власні емоції під час презентації повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту), художньої декламації [6 МОВ 1.8.2-1]</p> <p>Може використовувати потрібні вербальні та невербальні засоби для збагачення міжособистісної комунікації позитивними емоціями, створення комфортної атмосфери спілкування, спонукання співрозмовників до певних дій [6 МОВ 1.8.3-1]</p> <p>Зазвичай наводить приклади з текстів (зокрема художніх</p>	<p>Охоче розповідає про власний емоційний стан, описуючи окремі відтінки настрою, почуттів, переживань тощо під час рефлексії власної діяльності або сприймання повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту)[6 МОВ 1.8.1-1]</p> <p>Завжди регулює власні емоції під час презентації повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту), художньої декламації [6 МОВ 1.8.2-1]</p> <p>Систематично використовує потрібні вербальні та невербальні засоби для збагачення міжособистісної комунікації позитивними емоціями, створення комфортної атмосфери спілкування, спонукання співрозмовників до певних дій [6 МОВ 1.8.3-1]</p> <p>Доречно наводить приклади з текстів (зокрема художніх</p>
---	---	--	---	---

	(зокрема художніх текстів, медіатекстів) щодо вміння (невміння) керувати емоціями, пояснюючи емоційний стан літературних персонажів (зважаючи на ситуацію, епоху, національні традиції та звичаї тощо) для розвитку власного емоційного інтелекту [6 МОВ 1.8.3-2]	медіатекстів) щодо вміння (невміння) керувати емоціями, пояснюючи емоційний стан літературних персонажів (зважаючи на ситуацію, епоху, національні традиції та звичаї тощо) для розвитку власного емоційного інтелекту [6 МОВ 1.8.3-2]	текстів, медіатекстів) щодо вміння (невміння) керувати емоціями, пояснюючи емоційний стан літературних персонажів (зважаючи на ситуацію, епоху, національні традиції та звичаї тощо) для розвитку власного емоційного інтелекту [6 МОВ 1.8.3-2]	текстів, медіатекстів) щодо вміння (невміння) керувати емоціями, пояснюючи емоційний стан літературних персонажів (зважаючи на ситуацію, епоху, національні традиції та звичаї тощо) для розвитку власного емоційного інтелекту [6 МОВ 1.8.3-2]
--	---	--	---	---

Критерії оцінювання результатів навчання (читання) з мовно-літературної галузі учнів 5-х класів

Загальний результат	Початковий рівень	Середній рівень	Достатній рівень	Високий рівень
Сприймає текст [МОВ 2.1]	Час від часу відповідно до мети застосовує основні види читання текстів (цілісних, перерваних, змішаних) (зокрема художніх текстів, медіатекстів) [6 МОВ 2.1.1] Інколи читає тексти різних функціональних стилів і мовленнєвих жанрів у різний спосіб	Рідко відповідно до мети застосовує основні види читання текстів (цілісних, перерваних, змішаних) (зокрема художніх текстів, медіатекстів) [6 МОВ 2.1.1] Не завжди читає тексти різних функціональних стилів і мовленнєвих жанрів у різний спосіб	Часто відповідно до мети застосовує основні види читання текстів (цілісних, перерваних, змішаних) (зокрема художніх текстів, медіатекстів) [6 МОВ 2.1.1] Завжди читає тексти різних функціональних	Завжди відповідно до мети застосовує основні види читання текстів (цілісних, перерваних, змішаних) (зокрема художніх текстів, медіатекстів) [6 МОВ 2.1.1] Відмінно читає тексти різних функціональних стилів і мовленнєвих жанрів у різний спосіб (оглядово, вибірково

	<p>(оглядово, вибірково тощо) відповідно до мети читання [6 МОВ 2.1.1-1]</p> <p>У разі потреби користується основними складниками (заголовком, змістом, анотацією тощо) джерела інформації (друкованого чи цифрового), а також складниками структури тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) [6 МОВ 2.1.2]</p> <p>Інколи пояснює функції основних складників друкованого чи цифрового текстового джерела інформації (заголовка, змісту, анотації тощо), розрізняє складники структури тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) відповідно до його жанрово-родової належності та стильових особливостей [6 МОВ 2.1.2-1]</p>	<p>(оглядово, вибірково тощо) відповідно до мети читання [6 МОВ 2.1.1-1]</p> <p>Рідко користується основними складниками (заголовком, змістом, анотацією тощо) джерела інформації (друкованого чи цифрового), а також складниками структури тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) [6 МОВ 2.1.2]</p> <p>Рідко пояснює функції основних складників друкованого чи цифрового текстового джерела інформації (заголовка, змісту, анотації тощо), розрізняє складники структури тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) відповідно до його жанрово-родової належності та стильових особливостей [6 МОВ 2.1.2-1]</p> <p>Не завжди сприймає</p>	<p>стилів і мовленнєвих жанрів у різний спосіб (оглядово, вибірково тощо) відповідно до мети читання [6 МОВ 2.1.1-1]</p> <p>У разі потреби користується основними складниками (заголовком, змістом, анотацією тощо) джерела інформації (друкованого чи цифрового), а також складниками структури тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) [6 МОВ 2.1.2]</p> <p>Вичерпно пояснює функції основних складників друкованого чи цифрового текстового джерела інформації (заголовка, змісту, анотації тощо), розрізняє складники структури тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) відповідно до його жанрово-родової належності та стильових особливостей [6 МОВ 2.1.2-1]</p>	<p>тощо) відповідно до мети читання [6 МОВ 2.1.1-1]</p> <p>Охоче користується основними складниками (заголовком, змістом, анотацією тощо) джерела інформації (друкованого чи цифрового), а також складниками структури тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) [6 МОВ 2.1.2]</p> <p>Максимально вичерпно пояснює функції основних складників друкованого чи цифрового текстового джерела інформації (заголовка, змісту, анотації тощо), розрізняє складники структури тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) відповідно до його жанрово-родової належності та стильових особливостей [6 МОВ 2.1.2-1]</p> <p>Охоче сприймає тексти (зокрема художні тексти,</p>
--	---	---	---	---

	Неохоче сприймає тексти (зокрема художні тексти, медіатексти), зважаючи на контекст створення та читацьке сприйняття [6 МОВ 2.1.3]	тексти (зокрема художні тексти, медіатексти), зважаючи на контекст створення та читацьке сприйняття [6 МОВ 2.1.3]	Зазвичай сприймає тексти (зокрема художні тексти, медіатексти), зважаючи на контекст створення та читацьке сприйняття [6 МОВ 2.1.3]	медіатексти), зважаючи на контекст створення та читацьке сприйняття [6 МОВ 2.1.3]
--	--	---	---	---

<p>Аналізує та інтерпретує текст [МОВ 2.2]</p>	<p>Інколи визначає основні порушення в тексті (зокрема художньому тексті, медіатексті) проблеми, пов'язуючи їх із життєвим досвідом [6 МОВ 2.2.1]</p> <p>Неохоче характеризує порушення в тексті (зокрема художньому тексті, медіатексті) проблеми [6 МОВ 2.2.1-1]</p> <p>Час від часу проєціює власний або відомий життєвий досвід на порушення в тексті (зокрема художньому тексті, медіатексті) проблеми [6 МОВ 2.2.1-2]</p> <p>Інколи розрізняє відому і нову, головну і другорядну інформацію, факти і судження в тексті (зокрема художньому тексті, медіатексті) [6 МОВ 2.2.2]</p> <p>Час від часу знаходить у тексті (зокрема художньому тексті, медіатексті) відому і нову інформацію [6 МОВ 2.2.2-1]</p> <p>Інколи визначає головну</p>	<p>Не завжди визначає основні порушення в тексті (зокрема художньому тексті, медіатексті) проблеми, пов'язуючи їх із життєвим досвідом [6 МОВ 2.2.1]</p> <p>З допомогою вчителя характеризує порушення в тексті (зокрема художньому тексті, медіатексті) проблеми [6 МОВ 2.2.1-1]</p> <p>Рідко проєціює власний або відомий життєвий досвід на порушення в тексті (зокрема художньому тексті, медіатексті) проблеми [6 МОВ 2.2.1-2]</p> <p>Не завжди розрізняє відому і нову, головну і другорядну інформацію, факти і судження в тексті (зокрема художньому тексті, медіатексті) [6 МОВ 2.2.2]</p> <p>Рідко знаходить у тексті (зокрема художньому тексті, медіатексті) відому і нову інформацію [6 МОВ 2.2.2-1]</p> <p>Не завжди визначає</p>	<p>Зазвичай визначає основні порушення в тексті (зокрема художньому тексті, медіатексті) проблеми, пов'язуючи їх із життєвим досвідом [6 МОВ 2.2.1]</p> <p>Часто характеризує порушення в тексті (зокрема художньому тексті, медіатексті) проблеми [6 МОВ 2.2.1-1]</p> <p>Зазвичай проєціює власний або відомий життєвий досвід на порушення в тексті (зокрема художньому тексті, медіатексті) проблеми [6 МОВ 2.2.1-2]</p> <p>Може розрізняти відому і нову, головну і другорядну інформацію, факти і судження в тексті (зокрема художньому тексті, медіатексті) [6 МОВ 2.2.2]</p> <p>Часто знаходить у тексті (зокрема художньому тексті, медіатексті) відому і нову інформацію [6 МОВ 2.2.2-1]</p>	<p>Завжди визначає основні порушення в тексті (зокрема художньому тексті, медіатексті) проблеми, пов'язуючи їх із життєвим досвідом [6 МОВ 2.2.1]</p> <p>Охоче характеризує порушення в тексті (зокрема художньому тексті, медіатексті) проблеми [6 МОВ 2.2.1-1]</p> <p>Постійно проєціює власний або відомий життєвий досвід на порушення в тексті (зокрема художньому тексті, медіатексті) проблеми [6 МОВ 2.2.1-2]</p> <p>Систематично розрізняє відому і нову, головну і другорядну інформацію, факти і судження в тексті (зокрема художньому тексті, медіатексті) [6 МОВ 2.2.2]</p> <p>Досконало знаходить у тексті (зокрема художньому тексті, медіатексті) відому і нову інформацію [6 МОВ 2.2.2-1]</p> <p>Відмінно визначає</p>
--	--	---	---	---

	<p>і другорядну інформацію у прочитаному тексті (зокрема художньому тексті, медіатексті) [6 МОВ 2.2.2-2]</p> <p>Інколи піддає сумніву інформацію з тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) на підставі розрізнення фактів і суджень про факти [6 МОВ 2.2.2-3]</p> <p>Неохоче визначає тему та мікротеми, основну думку тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) [6 МОВ 2.2.3]</p> <p>Час від часу формулює тему та основну думку тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) [6 МОВ 2.2.3-1]</p> <p>Інколи виокремлює в тексті (зокрема художньому тексті, медіатексті) мікротеми [6 МОВ 2.2.3-2]</p> <p>Час від часу порівнює окремі елементи (теми, ідеї, проблеми, образи, сюжети тощо) тексту (зокрема художнього</p>	<p>головну і другорядну інформацію у прочитаному тексті (зокрема художньому тексті, медіатексті) [6 МОВ 2.2.2-2]</p> <p>Несистематично піддає сумніву інформацію з тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) на підставі розрізнення фактів і суджень про факти [6 МОВ 2.2.2-3]</p> <p>Недосконало визначає тему та мікротеми, основну думку тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) [6 МОВ 2.2.3]</p> <p>Рідко формулює тему та основну думку тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) [6 МОВ 2.2.3-1]</p> <p>З допомогою вчителя виокремлює в тексті (зокрема художньому тексті, медіатексті) мікротеми [6 МОВ 2.2.3-2]</p> <p>Недосконало порівнює окремі елементи (теми, ідеї, проблеми, образи, сюжети тощо) тексту</p>	<p>Зазвичай визначає головну і другорядну інформацію у прочитаному тексті (зокрема художньому тексті, медіатексті) [6 МОВ 2.2.2-2]</p> <p>Може піддавати сумніву інформацію з тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) на підставі розрізнення фактів і суджень про факти [6 МОВ 2.2.2-3]</p> <p>Завжди визначає тему та мікротеми, основну думку тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) [6 МОВ 2.2.3]</p> <p>Часто формулює тему та основну думку тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) [6 МОВ 2.2.3-1]</p> <p>Зазвичай виокремлює в тексті (зокрема художньому тексті, медіатексті) мікротеми [6 МОВ 2.2.3-2]</p> <p>Часто порівнює окремі елементи (теми, ідеї, проблеми, образи, сюжети тощо) тексту</p>	<p>головну і другорядну інформацію у прочитаному тексті (зокрема художньому тексті, медіатексті) [6 МОВ 2.2.2-2]</p> <p>Завжди піддає сумніву інформацію з тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) на підставі розрізнення фактів і суджень про факти [6 МОВ 2.2.2-3]</p> <p>Охоче визначає тему та мікротеми, основну думку тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) [6 МОВ 2.2.3]</p> <p>Постійно формулює тему та основну думку тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) [6 МОВ 2.2.3-1]</p> <p>Систематично виокремлює в тексті (зокрема художньому тексті, медіатексті) мікротеми [6 МОВ 2.2.3-2]</p> <p>Завжди порівнює окремі елементи (теми, ідеї, проблеми, образи, сюжети тощо) тексту</p>
--	--	---	--	--

	<p>тексту, медіатексту) [6 МОВ 2.2.4] Не визначає спільні та різні елементи змісту і форми подібних за певними структурними ознаками текстів (зокрема художніх текстів, медіатекстів) [6 МОВ 2.2.4-1] Не інтегрує інформацію, подану в різні способи (словесну, графічну, числову тощо) у межах одного або кількох текстів (зокрема художніх текстів, медіатекстів) [6 МОВ 2.2.5] Інколи характеризує основні особливості структури та мовного оформлення текстів (зокрема художніх текстів, медіатекстів), що належать до різних стилів і жанрів [6 МОВ 2.2.6] Час від часу поєднує інформацію, подану в різні способи (словесну, графічну, числову тощо) у межах одного або кількох текстів (зокрема художніх текстів,</p>	<p>(зокрема художнього тексту, медіатексту) [6 МОВ 2.2.4] Не завжди визначає спільні та різні елементи змісту і форми подібних за певними структурними ознаками текстів (зокрема художніх текстів, медіатекстів) [6 МОВ 2.2.4-1] Не завжди інтегрує інформацію, подану в різні способи (словесну, графічну, числову тощо) у межах одного або кількох текстів (зокрема художніх текстів, медіатекстів) [6 МОВ 2.2.5] З допомогою вчителя характеризує основні особливості структури та мовного оформлення текстів (зокрема художніх текстів, медіатекстів), що належать до різних стилів і жанрів [6 МОВ 2.2.6] Рідко поєднує інформацію, подану в різні способи (словесну, графічну, числову тощо)</p>	<p>(зокрема художнього тексту, медіатексту) [6 МОВ 2.2.4] Зазвичай визначає спільні та різні елементи змісту і форми подібних за певними структурними ознаками текстів (зокрема художніх текстів, медіатекстів) [6 МОВ 2.2.4-1] Може інтегрувати інформацію, подану в різні способи (словесну, графічну, числову тощо) у межах одного або кількох текстів (зокрема художніх текстів, медіатекстів) [6 МОВ 2.2.5] Зазвичай характеризує основні особливості структури та мовного оформлення текстів (зокрема художніх текстів, медіатекстів), що належать до різних стилів і жанрів [6 МОВ 2.2.6] Демонструє поєднання інформації, поданої в різні способи (словесну, графічну, числову тощо) у межах одного або кількох текстів (зокрема</p>	<p>(зокрема художнього тексту, медіатексту) [6 МОВ 2.2.4] Досконало визначає спільні та різні елементи змісту і форми подібних за певними структурними ознаками текстів (зокрема художніх текстів, медіатекстів) [6 МОВ 2.2.4-1] Відмінно інтегрує інформацію, подану в різні способи (словесну, графічну, числову тощо) у межах одного або кількох текстів (зокрема художніх текстів, медіатекстів) [6 МОВ 2.2.5] Охоче характеризує основні особливості структури та мовного оформлення текстів (зокрема художніх текстів, медіатекстів), що належать до різних стилів і жанрів [6 МОВ 2.2.6] Завжди поєднує інформацію, подану в різні способи (словесну, графічну, числову тощо) у межах одного або</p>
--	--	--	--	---

	<p>медіатекстів) [6 МОВ 2.2.5-1] Неохоче розрізняє тексти (зокрема художні тексти, медіатексти) різних стилів, типів та жанрів у контексті авторського задуму [6 МОВ 2.2.6-1] Не розпізнає основні виражальні засоби, використовує окремі з них [6 МОВ 2.2.6-2] Час від часу робить висновки на основі аналізу тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) [6 МОВ 2.2.7] Інколи формулює висновки відповідно до поставленого завдання на основі аналізу опрацьованого тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) [6 МОВ 2.2.7-1]</p>	<p>у межах одного або кількох текстів (зокрема художніх текстів, медіатекстів) [6 МОВ 2.2.5-1] Недосконало розрізняє тексти (зокрема художні тексти, медіатексти) різних стилів, типів та жанрів у контексті авторського задуму [6 МОВ 2.2.6-1] Не завжди розпізнає основні виражальні засоби, використовує окремі з них [6 МОВ 2.2.6-2] Рідко робить висновки на основі аналізу тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) [6 МОВ 2.2.7] Несистематично формулює висновки відповідно до поставленого завдання на основі аналізу опрацьованого тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) [6 МОВ 2.2.7-1]</p>	<p>художніх текстів, медіатекстів) [6 МОВ 2.2.5-1] Зазвичай розрізняє тексти (зокрема художні тексти, медіатексти) різних стилів, типів та жанрів у контексті авторського задуму [6 МОВ 2.2.6-1] Часто розпізнає основні виражальні засоби, використовує окремі з них [6 МОВ 2.2.6-2] Може робити висновки на основі аналізу тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) [6 МОВ 2.2.7] Зазвичай формулює висновки відповідно до поставленого завдання на основі аналізу опрацьованого тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) [6 МОВ 2.2.7-1]</p>	<p>кількох текстів (зокрема художніх текстів, медіатекстів) [6 МОВ 2.2.5-1] Охоче розрізняє тексти (зокрема художні тексти, медіатексти) різних стилів, типів та жанрів у контексті авторського задуму [6 МОВ 2.2.6-1] Завжди розпізнає основні виражальні засоби, використовує окремі з них [6 МОВ 2.2.6-2] Постійно робить висновки на основі аналізу тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) [6 МОВ 2.2.7] Систематично формулює висновки відповідно до поставленого завдання на основі аналізу опрацьованого тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) [6 МОВ 2.2.7-1]</p>
--	---	---	---	--

<p>Збагачує естетичний та емоційно-чуттєвий досвід [МОВ 2.3]</p>	<p>Час від часу аналізує емоційний стан літературних персонажів, їх вчинки для моделювання власної поведінки та формування базових морально-етичних норм, виявляючи толерантність [6 МОВ 2.3.1]</p> <p>Інколи характеризує емоційний стан літературних персонажів, їх поведінку та вчинки, виявляючи толерантність [6 МОВ 2.3.1-1]</p> <p>Неохоче проводить паралелі між образами і ситуаціями, зображеними в тексті (зокрема художньому тексті, медіатексті), і власним життєвим досвідом [6 МОВ 2.3.1-2]</p> <p>Інколи проектує власну поведінку в ситуаціях, подібних до тих, що зображено в тексті (зокрема художньому тексті, медіатексті) [6 МОВ 2.3.1-3]</p> <p>Час від часу висловлює власні почуття, враження</p>	<p>Не завжди аналізує емоційний стан літературних персонажів, їх вчинки для моделювання власної поведінки та формування базових морально-етичних норм, виявляючи толерантність [6 МОВ 2.3.1]</p> <p>Рідко характеризує емоційний стан літературних персонажів, їх поведінку та вчинки, виявляючи толерантність [6 МОВ 2.3.1-1]</p> <p>Недосконало проводить паралелі між образами і ситуаціями, зображеними в тексті (зокрема художньому тексті, медіатексті), і власним життєвим досвідом [6 МОВ 2.3.1-2]</p> <p>Несистематично проектує власну поведінку в ситуаціях, подібних до тих, що зображено в тексті (зокрема художньому тексті, медіатексті) [6 МОВ 2.3.1-3]</p> <p>Рідко висловлює власні</p>	<p>Зазвичай аналізує емоційний стан літературних персонажів, їх вчинки для моделювання власної поведінки та формування базових морально-етичних норм, виявляючи толерантність [6 МОВ 2.3.1]</p> <p>Часто характеризує емоційний стан літературних персонажів, їх поведінку та вчинки, виявляючи толерантність [6 МОВ 2.3.1-1]</p> <p>Може проводити паралелі між образами і ситуаціями, зображеними в тексті (зокрема художньому тексті, медіатексті), і власним життєвим досвідом [6 МОВ 2.3.1-2]</p> <p>Часто проектує власну поведінку в ситуаціях, подібних до тих, що зображено в тексті (зокрема художньому тексті, медіатексті) [6 МОВ 2.3.1-3]</p> <p>Зазвичай висловлює власні почуття, враження</p>	<p>Завжди аналізує емоційний стан літературних персонажів, їх вчинки для моделювання власної поведінки та формування базових морально-етичних норм, виявляючи толерантність [6 МОВ 2.3.1]</p> <p>Відмінно характеризує емоційний стан літературних персонажів, їх поведінку та вчинки, виявляючи толерантність [6 МОВ 2.3.1-1]</p> <p>Постійно проводить паралелі між образами і ситуаціями, зображеними в тексті (зокрема художньому тексті, медіатексті), і власним життєвим досвідом [6 МОВ 2.3.1-2]</p> <p>Охоче проектує власну поведінку в ситуаціях, подібних до тих, що зображено в тексті (зокрема художньому тексті, медіатексті) [6 МОВ 2.3.1-3]</p> <p>Досконало висловлює власні почуття, враження</p>
--	--	---	---	---

	<p>та ставлення щодо зображених у тексті (зокрема художньому тексті, медіатексті) людей, подій, ситуацій [6 МОВ 2.3.2]</p> <p>Інколи висловлює в усній та/або письмовій формі власні почуття, враження, викликані прочитаним, своє ставлення до зображених у тексті (зокрема художньому тексті, медіатексті) людей, подій, ситуацій, явищ тощо [6 МОВ 2.3.2-1]</p> <p>Неохоче пояснює вплив прочитаного тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) на формування власного естетичного смаку, читацьких інтересів [6 МОВ 2.3.2-2]</p>	<p>почуття, враження та ставлення щодо зображених у тексті (зокрема художньому тексті, медіатексті) людей, подій, ситуацій [6 МОВ 2.3.2]</p> <p>Не завжди висловлює в усній та/або письмовій формі власні почуття, враження, викликані прочитаним, своє ставлення до зображених у тексті (зокрема художньому тексті, медіатексті) людей, подій, ситуацій, явищ тощо [6 МОВ 2.3.2-1]</p> <p>Недосконало пояснює вплив прочитаного тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) на формування власного естетичного смаку, читацьких інтересів [6 МОВ 2.3.2-2]</p>	<p>та ставлення щодо зображених у тексті (зокрема художньому тексті, медіатексті) людей, подій, ситуацій [6 МОВ 2.3.2]</p> <p>Часто висловлює в усній та/або письмовій формі власні почуття, враження, викликані прочитаним, своє ставлення до зображених у тексті (зокрема художньому тексті, медіатексті) людей, подій, ситуацій, явищ тощо [6 МОВ 2.3.2-1]</p> <p>Може пояснювати вплив прочитаного тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) на формування власного естетичного смаку, читацьких інтересів [6 МОВ 2.3.2-2]</p>	<p>та ставлення щодо зображених у тексті (зокрема художньому тексті, медіатексті) людей, подій, ситуацій [6 МОВ 2.3.2]</p> <p>Завжди висловлює в усній та/або письмовій формі власні почуття, враження, викликані прочитаним, своє ставлення до зображених у тексті (зокрема художньому тексті, медіатексті) людей, подій, ситуацій, явищ тощо [6 МОВ 2.3.2-1]</p> <p>Охоче пояснює вплив прочитаного тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) на формування власного естетичного смаку, читацьких інтересів [6 МОВ 2.3.2-2]</p>
--	---	--	--	---

<p>Оцінює текст [МОВ 2.4]</p>	<p>Час від часу пояснює значення здобутої з прочитаного тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) інформації в контексті власного досвіду для розв'язання визначених завдань [6 МОВ 2.4.1]</p> <p>Інколи обґрунтовує значення інформації, здобутої в прочитаному тексті (зокрема художньому тексті, медіатексті), для розв'язання визначених завдань, використовуючи різні жанри, форми і способи представлення повідомлень [6 МОВ 2.4.1-1]</p> <p>Не встановлює актуальність і несуперечливість інформації в тексті (зокрема художньому тексті, медіатексті) на основі власного досвіду [6 МОВ 2.4.2]</p> <p>Неохоче визначає актуальність і несуперечливість тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту)</p>	<p>Не завжди пояснює значення здобутої з прочитаного тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) інформації в контексті власного досвіду для розв'язання визначених завдань [6 МОВ 2.4.1]</p> <p>Несистематично обґрунтовує значення інформації, здобутої в прочитаному тексті (зокрема художньому тексті, медіатексті), для розв'язання визначених завдань, використовуючи різні жанри, форми і способи представлення повідомлень [6 МОВ 2.4.1-1]</p> <p>Не завжди встановлює актуальність і несуперечливість інформації в тексті (зокрема художньому тексті, медіатексті) на основі власного досвіду [6 МОВ 2.4.2]</p> <p>Недосконало визначає актуальність і несуперечливість тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту)</p>	<p>Зазвичай пояснює значення здобутої з прочитаного тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) інформації в контексті власного досвіду для розв'язання визначених завдань [6 МОВ 2.4.1]</p> <p>Часто обґрунтовує значення інформації, здобутої в прочитаному тексті (зокрема художньому тексті, медіатексті), для розв'язання визначених завдань, використовуючи різні жанри, форми і способи представлення повідомлень [6 МОВ 2.4.1-1]</p> <p>Може встановлювати актуальність і несуперечливість інформації в тексті (зокрема художньому тексті, медіатексті) на основі власного досвіду [6 МОВ 2.4.2]</p> <p>Часто визначає актуальність і несуперечливість тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту)</p>	<p>Завжди пояснює значення здобутої з прочитаного тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) інформації в контексті власного досвіду для розв'язання визначених завдань [6 МОВ 2.4.1]</p> <p>Охоче обґрунтовує значення інформації, здобутої в прочитаному тексті (зокрема художньому тексті, медіатексті), для розв'язання визначених завдань, використовуючи різні жанри, форми і способи представлення повідомлень [6 МОВ 2.4.1-1]</p> <p>Постійно встановлює актуальність і несуперечливість інформації в тексті (зокрема художньому тексті, медіатексті) на основі власного досвіду [6 МОВ 2.4.2]</p> <p>Відмінно визначає актуальність і несуперечливість тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту)</p>
-------------------------------	--	--	--	--

	<p>(наприклад, чи наведена інформація є правдивою, актуальною, не містить суперечностей) на основі власного досвіду та досвіду інших осіб</p> <p>[6 МОВ 2.4.2-1]</p> <p>Час від часу розкриває актуальність літературних творів у контексті викликів сучасності та власних життєвих потреб</p> <p>[6 МОВ 2.4.2-2]</p> <p>Інколи аргументує власну оцінку прочитаного тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту), наводячи доречні цитати</p> <p>[6 МОВ 2.4.2-3]</p>	<p>(наприклад, чи наведена інформація є правдивою, актуальною, не містить суперечностей) на основі власного досвіду та досвіду інших осіб</p> <p>[6 МОВ 2.4.2-1]</p> <p>Рідко розкриває актуальність літературних творів у контексті викликів сучасності та власних життєвих потреб</p> <p>[6 МОВ 2.4.2-2]</p> <p>З допомогою вчителя аргументує власну оцінку прочитаного тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту), наводячи доречні цитати</p> <p>[6 МОВ 2.4.2-3]</p>	<p>(наприклад, чи наведена інформація є правдивою, актуальною, не містить суперечностей) на основі власного досвіду та досвіду інших осіб</p> <p>[6 МОВ 2.4.2-1]</p> <p>Завичай розкриває актуальність літературних творів у контексті викликів сучасності та власних життєвих потреб</p> <p>[6 МОВ 2.4.2-2]</p> <p>Часто аргументує власну оцінку прочитаного тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту), наводячи доречні цитати</p> <p>[6 МОВ 2.4.2-3]</p>	<p>(наприклад, чи наведена інформація є правдивою, актуальною, не містить суперечностей) на основі власного досвіду та досвіду інших осіб</p> <p>[6 МОВ 2.4.2-1]</p> <p>Завжди розкриває актуальність літературних творів у контексті викликів сучасності та власних життєвих потреб</p> <p>[6 МОВ 2.4.2-2]</p> <p>Постійно аргументує власну оцінку прочитаного тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту), наводячи доречні цитати</p> <p>[6 МОВ 2.4.2-3]</p>
--	--	--	--	--

<p>Обирає тексти для читання [МОВ 2.5]</p>	<p>Час від часу обирає з допомогою інших осіб або самостійно тексти (зокрема художні тексти, медіатексти) українських і зарубіжних авторів різних стилів і жанрів залежно від мети читання і наводить окремі аргументи щодо свого вибору [6 МОВ 2.5.1]</p> <p>Інколи залежно від мети читання обирає самостійно або за допомогою інших осіб тексти (зокрема художні тексти, медіатексти) для читання, які належать до різних стилів і жанрів, аргументує свій вибір [6 МОВ 2.5.1-1]</p> <p>Неохоче описує свої літературні вподобання, наводячи приклади прочитаних творів [6 МОВ 2.5.1-2]</p> <p>Неефективно використовує інформаційні ресурси (бібліотеки, сайти тощо) для задоволення власних читацьких потреб і розширення кола</p>	<p>Не завжди обирає з допомогою інших осіб або самостійно тексти (зокрема художні тексти, медіатексти) українських і зарубіжних авторів різних стилів і жанрів залежно від мети читання і наводить окремі аргументи щодо свого вибору [6 МОВ 2.5.1]</p> <p>Рідко залежно від мети читання обирає самостійно або за допомогою інших осіб тексти (зокрема художні тексти, медіатексти) для читання, які належать до різних стилів і жанрів, аргументує свій вибір [6 МОВ 2.5.1-1]</p> <p>Недосконало описує свої літературні вподобання, наводячи приклади прочитаних творів [6 МОВ 2.5.1-2]</p> <p>Не завжди ефективно використовує інформаційні ресурси (бібліотеки, сайти тощо) для задоволення власних читацьких потреб і розширення кола</p>	<p>Зазвичай обирає з допомогою інших осіб або самостійно тексти (зокрема художні тексти, медіатексти) українських і зарубіжних авторів різних стилів і жанрів залежно від мети читання і наводить окремі аргументи щодо свого вибору [6 МОВ 2.5.1]</p> <p>Часто залежно від мети читання обирає самостійно або за допомогою інших осіб тексти (зокрема художні тексти, медіатексти) для читання, які належать до різних стилів і жанрів, аргументує свій вибір [6 МОВ 2.5.1-1]</p> <p>Зазвичай описує свої літературні вподобання, наводячи приклади прочитаних творів [6 МОВ 2.5.1-2]</p> <p>Ефективно використовує інформаційні ресурси (бібліотеки, сайти тощо) для задоволення власних читацьких потреб і розширення кола читацьких інтересів</p>	<p>Постійно обирає з допомогою інших осіб або самостійно тексти (зокрема художні тексти, медіатексти) українських і зарубіжних авторів різних стилів і жанрів залежно від мети читання і наводить окремі аргументи щодо свого вибору [6 МОВ 2.5.1]</p> <p>Завжди залежно від мети читання обирає самостійно або за допомогою інших осіб тексти (зокрема художні тексти, медіатексти) для читання, які належать до різних стилів і жанрів, аргументує свій вибір [6 МОВ 2.5.1-1]</p> <p>Охоче описує свої літературні вподобання, наводячи приклади прочитаних творів [6 МОВ 2.5.1-2]</p> <p>Ефективно використовує інформаційні ресурси (бібліотеки, сайти тощо) для задоволення власних читацьких потреб і розширення кола читацьких інтересів</p>
--	---	---	---	---

	<p>читацьких інтересів [6 МОВ 2.5.1-3]</p> <p>Інколи використовує надійні джерела для добору текстів (зокрема, художніх текстів, медіатекстів) [6 МОВ 2.5.2]</p> <p>Час від часу використовує для розв'язання завдань актуальні та достовірні текстові/медіатекстові джерела інформації [6 МОВ 2.5.2-1]</p>	<p>читацьких інтересів [6 МОВ 2.5.1-3]</p> <p>Рідко використовує надійні джерела для добору текстів (зокрема, художніх текстів, медіатекстів) [6 МОВ 2.5.2]</p> <p>Не завжди використовує для розв'язання завдань актуальні та достовірні текстові/медіатекстові джерела інформації [6 МОВ 2.5.2-1]</p>	<p>[6 МОВ 2.5.1-3]</p> <p>Часто використовує надійні джерела для добору текстів (зокрема, художніх текстів, медіатекстів) [6 МОВ 2.5.2]</p> <p>Зазвичай використовує для розв'язання завдань актуальні та достовірні текстові/медіатекстові джерела інформації [6 МОВ 2.5.2-1]</p>	<p>[6 МОВ 2.5.1-3]</p> <p>Завжди використовує надійні джерела для добору текстів (зокрема, художніх текстів, медіатекстів) [6 МОВ 2.5.2]</p> <p>Постійно використовує для розв'язання завдань актуальні та достовірні текстові/медіатекстові джерела інформації [6 МОВ 2.5.2-1]</p>
--	---	---	--	---

<p>Перетворює текстову інформацію [МОВ 2.6]</p>	<p>Час від часу передає тексти (зокрема художні тексти, медіатексти) словесно (переказ, конспект тощо), графічно (схема, таблиця тощо) [6 МОВ 2.6.1]</p> <p>Інколи переказує зміст тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) у різний спосіб відповідно до завдання [6 МОВ 2.6.1-1]</p> <p>Не фіксує потрібні елементи тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту), оптимізуючи написане за допомогою окремих графічних позначок [6 МОВ 2.6.1-2]</p> <p>Неохоче представляє текстову інформацію з одного джерела (зокрема художнього тексту, медіатексту), використовуючи різні способи і засоби візуалізації змісту [6 МОВ 2.6.1-3]</p> <p>Не трансформує графічну інформацію на</p>	<p>Не завжди передає тексти (зокрема художні тексти, медіатексти) словесно (переказ, конспект тощо), графічно (схема, таблиця тощо) [6 МОВ 2.6.1]</p> <p>Рідко переказує зміст тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) у різний спосіб відповідно до завдання [6 МОВ 2.6.1-1]</p> <p>Недосконало фіксує потрібні елементи тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту), оптимізуючи написане за допомогою окремих графічних позначок [6 МОВ 2.6.1-2]</p> <p>Рідко представляє текстову інформацію з одного джерела (зокрема художнього тексту, медіатексту), використовуючи різні способи і засоби візуалізації змісту [6 МОВ 2.6.1-3]</p> <p>Не завжди трансформує графічну інформацію на</p>	<p>Зазвичай передає тексти (зокрема художні тексти, медіатексти) словесно (переказ, конспект тощо), графічно (схема, таблиця тощо) [6 МОВ 2.6.1]</p> <p>Часто переказує зміст тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) у різний спосіб відповідно до завдання [6 МОВ 2.6.1-1]</p> <p>Може фіксувати потрібні елементи тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту), оптимізуючи написане за допомогою окремих графічних позначок [6 МОВ 2.6.1-2]</p> <p>Зазвичай представляє текстову інформацію з одного джерела (зокрема художнього тексту, медіатексту), використовуючи різні способи і засоби візуалізації змісту [6 МОВ 2.6.1-3]</p> <p>Часто трансформує графічну інформацію на</p>	<p>Відмінно передає тексти (зокрема художні тексти, медіатексти) словесно (переказ, конспект тощо), графічно (схема, таблиця тощо) [6 МОВ 2.6.1]</p> <p>Досконало переказує зміст тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) у різний спосіб відповідно до завдання [6 МОВ 2.6.1-1]</p> <p>Постійно фіксує потрібні елементи тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту), оптимізуючи написане за допомогою окремих графічних позначок [6 МОВ 2.6.1-2]</p> <p>Охоче представляє текстову інформацію з одного джерела (зокрема художнього тексту, медіатексту), використовуючи різні способи і засоби візуалізації змісту [6 МОВ 2.6.1-3]</p> <p>Завжди трансформує графічну інформацію на</p>
---	---	---	---	--

	<p>основі одного джерела в текстову, зокрема з використанням мультимедійних засобів [6 МОВ 2.6.2]</p> <p>Інколи створює текст за визначеними характеристиками на основі певної графічної інформації (діаграми, графіка тощо) [6 МОВ 2.6.2-1]</p>	<p>основі одного джерела в текстову, зокрема з використанням мультимедійних засобів [6 МОВ 2.6.2]</p> <p>Рідко створює текст за визначеними характеристиками на основі певної графічної інформації (діаграми, графіка тощо) [6 МОВ 2.6.2-1]</p>	<p>основі одного джерела в текстову, зокрема з використанням мультимедійних засобів [6 МОВ 2.6.2]</p> <p>Може створювати текст за визначеними характеристиками на основі певної графічної інформації (діаграми, графіка тощо) [6 МОВ 2.6.2-1]</p>	<p>основі одного джерела в текстову, зокрема з використанням мультимедійних засобів [6 МОВ 2.6.2]</p> <p>Постійно створює текст за визначеними характеристиками на основі певної графічної інформації (діаграми, графіка тощо) [6 МОВ 2.6.2-1]</p>
--	--	---	---	--

<p>Читає творчо [МОВ 2.7]</p>	<p>Час від часу експериментує із текстом (зокрема художнім текстом, медіатекстом) за аналогією, у разі потреби звертається по допомогу до інших осіб [6 МОВ 2.7.1]</p> <p>Інколи створює елементи власного медіатексту на основі прочитаного, зокрема художнього тексту [6 МОВ 2.7.2]</p> <p>Неохоче творчо опрацьовує прочитаний текст (зокрема художній текст, медіатекст), у разі потреби змінюючи персонажів, додаючи окремі епізоди, переказуючи прочитане з позиції одного з персонажів тощо [6 МОВ 2.7.1-1]</p> <p>За мотивами прочитаного не створює власний медійний продукт (мультфільм, театральну сценку, відеоролик, блог тощо) [6 МОВ 2.7.2-1]</p>	<p>Не завжди експериментує із текстом (зокрема художнім текстом, медіатекстом) за аналогією, у разі потреби звертається по допомогу до інших осіб [6 МОВ 2.7.1]</p> <p>Рідко створює елементи власного медіатексту на основі прочитаного, зокрема художнього тексту [6 МОВ 2.7.2]</p> <p>Недосконало творчо опрацьовує прочитаний текст (зокрема художній текст, медіатекст), у разі потреби змінюючи персонажів, додаючи окремі епізоди, переказуючи прочитане з позиції одного з персонажів тощо [6 МОВ 2.7.1-1]</p> <p>Не завжди за мотивами прочитаного створює власний медійний продукт (мультфільм, театральну сценку, відеоролик, блог тощо) [6 МОВ 2.7.2-1]</p>	<p>Зазвичай експериментує із текстом (зокрема художнім текстом, медіатекстом) за аналогією, у разі потреби звертається по допомогу до інших осіб [6 МОВ 2.7.1]</p> <p>Може створювати елементи власного медіатексту на основі прочитаного, зокрема художнього тексту [6 МОВ 2.7.2]</p> <p>Зазвичай творчо опрацьовує прочитаний текст (зокрема художній текст, медіатекст), у разі потреби змінюючи персонажів, додаючи окремі епізоди, переказуючи прочитане з позиції одного з персонажів тощо [6 МОВ 2.7.1-1]</p> <p>Часто за мотивами прочитаного створює власний медійний продукт (мультфільм, театральну сценку, відеоролик, блог тощо) [6 МОВ 2.7.2-1]</p>	<p>Завжди експериментує із текстом (зокрема художнім текстом, медіатекстом) за аналогією, у разі потреби звертається по допомогу до інших осіб [6 МОВ 2.7.1]</p> <p>Постійно створює елементи власного медіатексту на основі прочитаного, зокрема художнього тексту [6 МОВ 2.7.2]</p> <p>Охоче творчо опрацьовує прочитаний текст (зокрема художній текст, медіатекст), у разі потреби змінюючи персонажів, додаючи окремі епізоди, переказуючи прочитане з позиції одного з персонажів тощо [6 МОВ 2.7.1-1]</p> <p>Досконало за мотивами прочитаного створює власний медійний продукт (мультфільм, театральну сценку, відеоролик, блог тощо) [6 МОВ 2.7.2-1]</p>
-----------------------------------	--	---	---	---

Критерії оцінювання результатів навчання (говоріння) з мовно-літературної галузі учнів 5-х класів

Загальний результат	Початковий рівень	Середній рівень	Достатній рівень	Високий рівень
<p>Досліджує мовні явища [МОВ 4.1]</p>	<p>Час від часу виокремлює та розрізняє мовні одиниці різних рівнів (звуки, частини слова, слова, форми слова, словосполучення, речення, тексти) [6 МОВ 4.1.1-1]</p> <p>Інколи порівнює та зіставляє мовні одиниці різних рівнів за визначеними ознаками [6 МОВ 4.1.1-2]</p> <p>Неохоче вирізняє окремі мовні явища у своєму та чужому мовленні, пояснює їх суть [6 МОВ 4.1.2-1]</p> <p>Без сторонньої допомоги не порівнює тексти щодо наявності в них певних мовних явищ (зокрема історичних чергувань спільнокорених слів,</p>	<p>Не завжди виокремлює та розрізняє мовні одиниці різних рівнів (звуки, частини слова, слова, форми слова, словосполучення, речення, тексти) [6 МОВ 4.1.1-1]</p> <p>Несистематично порівнює та зіставляє мовні одиниці різних рівнів за визначеними ознаками [6 МОВ 4.1.1-2]</p> <p>Недосконало вирізняє окремі мовні явища у своєму та чужому мовленні, пояснює їх суть [6 МОВ 4.1.2-1]</p> <p>Рідко порівнює тексти щодо наявності в них певних мовних явищ (зокрема історичних чергувань</p>	<p>Зазвичай виокремлює та розрізняє мовні одиниці різних рівнів (звуки, частини слова, слова, форми слова, словосполучення, речення, тексти) [6 МОВ 4.1.1-1]</p> <p>Часто порівнює та зіставляє мовні одиниці різних рівнів за визначеними ознаками [6 МОВ 4.1.1-2]</p> <p>Демонструє вміння вирізняє окремі мовні явища у своєму та чужому мовленні, пояснює їх суть [6 МОВ 4.1.2-1]</p> <p>Може порівнювати тексти щодо наявності в них певних мовних явищ (зокрема історичних чергувань спільнокорених слів,</p>	<p>Завжди виокремлює та розрізняє мовні одиниці різних рівнів (звуки, частини слова, слова, форми слова, словосполучення, речення, тексти) [6 МОВ 4.1.1-1]</p> <p>Відмінно порівнює та зіставляє мовні одиниці різних рівнів за визначеними ознаками [6 МОВ 4.1.1-2]</p> <p>Охоче вирізняє окремі мовні явища у своєму та чужому мовленні, пояснює їх суть [6 МОВ 4.1.2-1]</p> <p>Систематично порівнює тексти щодо наявності в них певних мовних явищ (зокрема історичних чергувань спільнокорених слів,</p>

	синонімії тощо) [6 МОВ 4.1.2-2]	спільнокореневих слів, синонімії тощо) [6 МОВ 4.1.2-2]	синонімії тощо) [6 МОВ 4.1.2-2]	синонімії тощо) [6 МОВ 4.1.2-2]
Використовує знання з мови в мовленнєвій творчості [МОВ 4.2]	Час від часу творчо використовує мовні засоби, обираючи із запропонованих варіантів доречні нестандартні рішення, обґрунтовуючи зроблений вибір [6 МОВ 4.2.1-1]	Не завжди творчо використовує мовні засоби, обираючи із запропонованих варіантів доречні нестандартні рішення, обґрунтовуючи зроблений вибір [6 МОВ 4.2.1-1]	Зазвичай творчо використовує мовні засоби, обираючи із запропонованих варіантів доречні нестандартні рішення, обґрунтовуючи зроблений вибір [6 МОВ 4.2.1-1]	Завжди творчо використовує мовні засоби, обираючи із запропонованих варіантів доречні нестандартні рішення, обґрунтовуючи зроблений вибір [6 МОВ 4.2.1-1]
	Неохоче відтворює окремі художні засоби для втілення власних творчих намірів [6 МОВ 4.2.2-1]	Рідко відтворює окремі художні засоби для втілення власних творчих намірів [6 МОВ 4.2.2-1]	Часто відтворює окремі художні засоби для втілення власних творчих намірів [6 МОВ 4.2.2-1]	Охоче відтворює окремі художні засоби для втілення власних творчих намірів [6 МОВ 4.2.2-1]
	Інколи наслідує окремі стильові риси текстів (зокрема художніх текстів, медіатекстів) у процесі створення власного тексту чи медіатексту для взаємодії з іншими особами [6 МОВ 4.2.3-1]	Недосконало наслідує окремі стильові риси текстів (зокрема художніх текстів, медіатекстів) у процесі створення власного тексту чи медіатексту для взаємодії з іншими особами [6 МОВ 4.2.3-1]	Може наслідувати окремі стильові риси текстів (зокрема художніх текстів, медіатекстів) у процесі створення власного тексту чи медіатексту для взаємодії з іншими особами [6 МОВ 4.2.3-1]	Досконало наслідує окремі стильові риси текстів (зокрема художніх текстів, медіатекстів) у процесі створення власного тексту чи медіатексту для взаємодії з іншими особами [6 МОВ 4.2.3-1]

	<p>Не вирізняє спільні та різні риси між власним мовленням і мовленням інших осіб, урізноманітнює власне мовлення завдяки читанню літературних творів, роботі із словниками та довідковими джерелами</p> <p>[6 МОВ 4.2.4-1]</p>	<p>Під керівництвом учителя вирізняє спільні та різні риси між власним мовленням і мовленням інших осіб, урізноманітнює власне мовлення завдяки читанню літературних творів, роботі із словниками та довідковими джерелами</p> <p>[6 МОВ 4.2.4-1]</p>	<p>Часто вирізняє спільні та різні риси між власним мовленням і мовленням інших осіб, урізноманітнює власне мовлення завдяки читанню літературних творів, роботі із словниками та довідковими джерелами</p> <p>[6 МОВ 4.2.4-1]</p>	<p>Відмінно вирізняє спільні та різні риси між власним мовленням і мовленням інших осіб, урізноманітнює власне мовлення завдяки читанню літературних творів, роботі із словниками та довідковими джерелами</p> <p>[6 МОВ 4.2.4-1]</p>
--	---	---	--	---

Критерії оцінювання результатів навчання (письмо) з мовно-літературної галузі учнів 5-х класів

Загальний результат	Початковий рівень	Середній рівень	Достатній рівень	Високий рівень
<p>Створює письмові висловлення [МОВ 3.1]</p>	<p>Час від часу записує (від руки або з використанням спеціальних, зокрема цифрових, пристроїв) власні міркування або інформацію з різних джерел [6 МОВ 3.1.1]</p> <p>Неохоче створює та інколи самостійно презентує в простий спосіб тексти (зокрема художні тексти, медіатексти) на визначену тематику [6 МОВ 3.1.2]</p> <p>Інколи створює письмові тексти (зокрема художні тексти, медіатексти) визначених типів, стилів і жанрів, зважаючи на мету, адресата, власний життєвий досвід [6 МОВ 3.1.2-1]</p> <p>Не дотримується основних засад академічної доброчесності під час</p>	<p>Рідко записує (від руки або з використанням спеціальних, зокрема цифрових, пристроїв) власні міркування або інформацію з різних джерел [6 МОВ 3.1.1]</p> <p>Несистематично створює та рідко самостійно презентує в простий спосіб тексти (зокрема художні тексти, медіатексти) на визначену тематику [6 МОВ 3.1.2]</p> <p>Не завжди створює письмові тексти (зокрема художні тексти, медіатексти) визначених типів, стилів і жанрів, зважаючи на мету, адресата, власний життєвий досвід [6 МОВ 3.1.2-1]</p> <p>Не завжди дотримується основних засад академічної доброчесності під час</p>	<p>Часто записує (від руки або з використанням спеціальних, зокрема цифрових, пристроїв) власні міркування або інформацію з різних джерел [6 МОВ 3.1.1]</p> <p>Може створювати та самостійно презентувати в простий спосіб тексти (зокрема художні тексти, медіатексти) на визначену тематику [6 МОВ 3.1.2]</p> <p>Часто створює письмові тексти (зокрема художні тексти, медіатексти) визначених типів, стилів і жанрів, зважаючи на мету, адресата, власний життєвий досвід [6 МОВ 3.1.2-1]</p> <p>Зазвичай дотримується основних засад академічної доброчесності під час створення власних</p>	<p>Постійно записує (від руки або з використанням спеціальних, зокрема цифрових, пристроїв) власні міркування або інформацію з різних джерел [6 МОВ 3.1.1]</p> <p>Відмінно створює та самостійно презентує в простий спосіб тексти (зокрема художні тексти, медіатексти) на визначену тематику [6 МОВ 3.1.2]</p> <p>Охоче створює письмові тексти (зокрема художні тексти, медіатексти) визначених типів, стилів і жанрів, зважаючи на мету, адресата, власний життєвий досвід [6 МОВ 3.1.2-1]</p> <p>Завжди дотримується основних засад академічної доброчесності під час створення власних</p>

	<p>створення власних текстів [6 МОВ 3.1.3]</p> <p>Час від часу добирає потрібні мовні засоби, інколи дотримується основних мовних норм [6 МОВ 3.1.4]</p> <p>Інколи складає та оформлює власне висловлення згідно з усталеними словотвірними, лексичними, орфографічними, граматичними, пунктуаційними і стилістичними нормами [6 МОВ 3.1.4-1]</p> <p>Неохоче добирає доречні засоби мовної виразності для оформлення власного висловлення [6 МОВ 3.1.4-2]</p>	<p>створення власних текстів [6 МОВ 3.1.3]</p> <p>Недосконало добирає потрібні мовні засоби, несистематично дотримується основних мовних норм [6 МОВ 3.1.4]</p> <p>Рідко складає та оформлює власне висловлення згідно з усталеними словотвірними, лексичними, орфографічними, граматичними, пунктуаційними і стилістичними нормами [6 МОВ 3.1.4-1]</p> <p>Недосконало добирає доречні засоби мовної виразності для оформлення власного висловлення [6 МОВ 3.1.4-2]</p>	<p>текстів [6 МОВ 3.1.3]</p> <p>Демонструє вміння добирати потрібні мовні засоби, дотримується основних мовних норм [6 МОВ 3.1.4]</p> <p>Часто складає та оформлює власне висловлення згідно з усталеними словотвірними, лексичними, орфографічними, граматичними, пунктуаційними і стилістичними нормами [6 МОВ 3.1.4-1]</p> <p>Зазвичай добирає доречні засоби мовної виразності для оформлення власного висловлення [6 МОВ 3.1.4-2]</p>	<p>текстів [6 МОВ 3.1.3]</p> <p>Досконало добирає потрібні мовні засоби, дотримується основних мовних норм [6 МОВ 3.1.4]</p> <p>Відмінно складає та оформлює власне висловлення згідно з усталеними словотвірними, лексичними, орфографічними, граматичними, пунктуаційними і стилістичними нормами [6 МОВ 3.1.4-1]</p> <p>Постійно добирає доречні засоби мовної виразності для оформлення власного висловлення [6 МОВ 3.1.4-2]</p>

<p>Взаємодіє письмово в режимі реального часу (у цифровому середовищі) [МОВ 3.2]</p>	<p>Неохоче створює невеликі типові повідомлення/ медіатексти на захищених цифрових сервісах і в соціальних мережах щодо проблем, пов'язаних з особистим досвідом та освітньою діяльністю [6 МОВ 3.2.1]</p> <p>У разі потреби висловлюється у захищеному цифровому середовищі щодо проблем, пов'язаних із власним життєвим досвідом, зокрема навчанням, читацькою практикою [6 МОВ 3.2.1-2]</p> <p>Не дискутує в онлайн-середовищі на знайомі теми, пов'язані із власним життєвим досвідом, навчанням, уподобаннями тощо [6 МОВ 3.2.2-1]</p> <p>Інколи порівнює позиції учасників дискусії [6 МОВ 3.2.2-2]</p> <p>Нетолерантно обстоює власну позицію, час від</p>	<p>Несистематично створює невеликі типові повідомлення/ медіатексти на захищених цифрових сервісах і в соціальних мережах щодо проблем, пов'язаних з особистим досвідом та освітньою діяльністю [6 МОВ 3.2.1]</p> <p>Рідко висловлюється у захищеному цифровому середовищі щодо проблем, пов'язаних із власним життєвим досвідом, зокрема навчанням, читацькою практикою [6 МОВ 3.2.1-2]</p> <p>Не завжди дискутує в онлайн-середовищі на знайомі теми, пов'язані із власним життєвим досвідом, навчанням, уподобаннями тощо [6 МОВ 3.2.2-1]</p>	<p>Часто створює невеликі типові повідомлення/ медіатексти на захищених цифрових сервісах і в соціальних мережах щодо проблем, пов'язаних з особистим досвідом та освітньою діяльністю [6 МОВ 3.2.1]</p> <p>Зазвичай висловлюється у захищеному цифровому середовищі щодо проблем, пов'язаних із власним життєвим досвідом, зокрема навчанням, читацькою практикою [6 МОВ 3.2.1-2]</p> <p>Демонструє вміння дискутувати в онлайн-середовищі на знайомі теми, пов'язані із власним життєвим досвідом, навчанням, уподобаннями тощо [6 МОВ 3.2.2-1]</p> <p>Часто порівнює позиції учасників дискусії [6 МОВ 3.2.2-2]</p> <p>Зазвичай толерантно обстоює власну позицію, звертає увагу на спільні і різні думки учасників дискусії [6 МОВ 3.2.2-3]</p>	<p>Охоче створює невеликі типові повідомлення/ медіатексти на захищених цифрових сервісах і в соціальних мережах щодо проблем, пов'язаних з особистим досвідом та освітньою діяльністю [6 МОВ 3.2.1]</p> <p>Постійно висловлюється у захищеному цифровому середовищі щодо проблем, пов'язаних із власним життєвим досвідом, зокрема навчанням, читацькою практикою [6 МОВ 3.2.1-2]</p> <p>Відмінно дискутує в онлайн-середовищі на знайомі теми, пов'язані із власним життєвим досвідом, навчанням, уподобаннями тощо [6 МОВ 3.2.2-1]</p> <p>Постійно порівнює позиції учасників дискусії [6 МОВ 3.2.2-2]</p> <p>Завжди толерантно обстоює власну позицію, звертає увагу на спільні і різні думки учасників дискусії [6 МОВ 3.2.2-3]</p> <p>Завжди дотримується</p>
--	---	--	---	---

	<p>часу звертає увагу на спільні і різні думки учасників дискусії [6 МОВ 3.2.2-3]</p> <p>Неохоче дотримується норм етикету під час онлайн-спілкування [6 МОВ 3.2.2-4]</p> <p>Інколи взаємодіє з іншими особами у цифровому середовищі, дбаючи про безпеку [6 МОВ 3.2.3-1]</p> <p>Не дотримується засад академічної доброчесності під час онлайн-взаємодії [6 МОВ 3.2.3-2]</p>	<p>Рідко порівнює позиції учасників дискусії [6 МОВ 3.2.2-2]</p> <p>Не завжди толерантно обстоює власну позицію, рідко звертає увагу на спільні і різні думки учасників дискусії [6 МОВ 3.2.2-3]</p> <p>Несистематично дотримується норм етикету під час онлайн-спілкування [6 МОВ 3.2.2-4]</p> <p>Рідко взаємодіє з іншими особами у цифровому середовищі, дбаючи про безпеку [6 МОВ 3.2.3-1]</p> <p>Не завжди дотримується засад академічної доброчесності під час онлайн-взаємодії [6 МОВ 3.2.3-2]</p>	<p>Демонструє вміння дотримуватися норм етикету під час онлайн-спілкування [6 МОВ 3.2.2-4]</p> <p>Часто взаємодіє з іншими особами у цифровому середовищі, дбаючи про безпеку [6 МОВ 3.2.3-1]</p> <p>Зазвичай дотримується засад академічної доброчесності під час онлайн-взаємодії [6 МОВ 3.2.3-2]</p>	<p>норм етикету під час онлайн-спілкування [6 МОВ 3.2.2-4]</p> <p>Охоче взаємодіє з іншими особами у цифровому середовищі, дбаючи про безпеку [6 МОВ 3.2.3-1]</p> <p>Завжди дотримується засад академічної доброчесності під час онлайн-взаємодії [6 МОВ 3.2.3-2]</p>
<p>Редагує письмові тексти [МОВ 3.3]</p>	<p>Час від часу виявляє і виправляє помилки, допущені в тексті, з урахуванням засвоєних мовних норм</p>	<p>Несистематично виявляє і виправляє помилки, допущені в тексті, з урахуванням</p>	<p>Часто виявляє і виправляє помилки, допущені в тексті, з урахуванням засвоєних мовних норм [6 МОВ 3.3.1]</p>	<p>Завжди виявляє і виправляє помилки, допущені в тексті, з урахуванням засвоєних мовних норм</p>

	<p>[6 МОВ 3.3.1] Інколи знаходить і виправляє недоліки та помилки в змісті, будові і мовному оформленні власних висловлень [6 МОВ 3.3.1-1] Час від часу пояснює окремі виправлення з урахуванням вивчених правил [6 МОВ 3.3.1-2] Некомпетентно аналізує зміст написаного з погляду цілісності та повноти викладу [6 МОВ 3.3.2-1] Неохоче коригує текст на основі проведеного аналізу [6 МОВ 3.3.2-2] Інколи доповнює та/або змінює окремі частини тексту відповідно до теми і мети висловлення [6 МОВ 3.3.2-3] Неохоче удосконалює письмовий текст (власний та чужий) [6 МОВ 3.3.2-4]</p>	<p>засвоєних мовних норм [6 МОВ 3.3.1] Не завжди знаходить і виправляє недоліки та помилки в змісті, будові і мовному оформленні власних висловлень [6 МОВ 3.3.1-1] Рідко пояснює окремі виправлення з урахуванням вивчених правил [6 МОВ 3.3.1-2] Недосконало аналізує зміст написаного з погляду цілісності та повноти викладу [6 МОВ 3.3.2-1] Не завжди коригує текст на основі проведеного аналізу [6 МОВ 3.3.2-2] Рідко доповнює та/або змінює окремі частини тексту відповідно до теми і мети висловлення [6 МОВ 3.3.2-3] Не завжди удосконалює письмовий текст</p>	<p>Демонструє вміння знаходити і виправляти недоліки та помилки в змісті, будові і мовному оформленні власних висловлень [6 МОВ 3.3.1-1] Вичерпно пояснює окремі виправлення з урахуванням вивчених правил [6 МОВ 3.3.1-2] Зазвичай аналізує зміст написаного з погляду цілісності та повноти викладу [6 МОВ 3.3.2-1] Часто коригує текст на основі проведеного аналізу [6 МОВ 3.3.2-2] Зазвичай доповнює та/або змінює окремі частини тексту відповідно до теми і мети висловлення [6 МОВ 3.3.2-3] Часто удосконалює письмовий текст (власний та чужий) [6 МОВ 3.3.2-4] Демонструє вміння обирати доцільні способи вдосконалення власного</p>	<p>[6 МОВ 3.3.1] Охоче знаходить і виправляє недоліки та помилки в змісті, будові і мовному оформленні власних висловлень [6 МОВ 3.3.1-1] Відмінно пояснює окремі виправлення з урахуванням вивчених правил [6 МОВ 3.3.1-2] Постійно аналізує зміст написаного з погляду цілісності та повноти викладу [6 МОВ 3.3.2-1] Завжди коригує текст на основі проведеного аналізу [6 МОВ 3.3.2-2] Відмінно доповнює та/або змінює окремі частини тексту відповідно до теми і мети висловлення [6 МОВ 3.3.2-3] Охоче удосконалює письмовий текст (власний та чужий) [6 МОВ 3.3.2-4] Постійно обирає доцільні способи вдосконалення власного мовлення</p>
--	---	---	--	--

	<p>Не обирає доцільні способи вдосконалення власного мовлення [6 МОВ 3.3.3]</p> <p>Неохоче визначає способи виправлення помилок у власному мовленні [6 МОВ 3.3.3-1]</p> <p>Час від часу демонструє здатність до конструктивної взаємодії у процесі редагування [6 МОВ 3.3.3-2]</p>	<p>(власний та чужий) [6 МОВ 3.3.2-4]</p> <p>Несистематично обирає доцільні способи вдосконалення власного мовлення [6 МОВ 3.3.3]</p> <p>Рідко визначає способи виправлення помилок у власному мовленні [6 МОВ 3.3.3-1]</p> <p>Не завжди демонструє здатність до конструктивної взаємодії у процесі редагування [6 МОВ 3.3.3-2]</p>	<p>мовлення [6 МОВ 3.3.3]</p> <p>Зазвичай визначає способи виправлення помилок у власному мовленні [6 МОВ 3.3.3-1]</p> <p>Демонструє здатність до конструктивної взаємодії у процесі редагування [6 МОВ 3.3.3-2]</p>	<p>[6 МОВ 3.3.3]</p> <p>Охоче визначає способи виправлення помилок у власному мовленні [6 МОВ 3.3.3-1]</p> <p>Постійно демонструє здатність до конструктивної взаємодії у процесі редагування [6 МОВ 3.3.3-2]</p>
--	--	---	--	---